

→ 8. lpp.

„Pasažieri vēro manu sejas izteiksmi, piemēram, turbulences gadījumā vai nestandarta brīžos. Kamēr tā nemainās, arī pasažieri saglabā mieru,” saka stjuarte Patrīcija Olte.

Kur piemērota vieta jaunietim ar garīgiem traucējumiem? Liktenstāsts un viedokļi.

→ 6.–7. lpp.

Kuldīgas dzīvnieku patversmē Mīlās ķepiņas mājas gaida

14 kaķēni.

→ 12. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Cena
0,68 eiro

Nr. 87
(11 469)

Piektdiena, 2019. gada 2. augusts

Vecpilsētā divi ugunsgrēki reizē

Trešdien Kuldīgā, Kalpaka un Policijas ielā (attēlā), ar 20 minūšu atstarpi bija izcēlušies divi ugunsgrēki.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Kuldīgas nodaļas ugunsdzēsēji 20.31 saņēma izsaukumu uz Kalpaka ielu. Tur pa neapsaimniekotas ēkas otrā stāva logiem bija redzami dūmi un 15 m² dega sadzīves priekšmeti. 20.58 ugunsgrēks likvidēts. Bet jau pirms tam 20.51 VUGD saņēma izsaukumu uz Policijas ielu 4, kur pagalmā spēcīgām liesmām dega pussagruvusi saimniecības ēka. Dzēsējiem stundas laikā izdevās

uguni ierobežot, lai tā nepārietu uz malkas pilno šķūnīti un turpat līdzās uz koka dzīvojamu ēku Policijas ielā 6. Izdegušās ēkas platība – 250 m².

Tieši pirms diviem gadiem naktī uz 31. jūliju nodega vēsturisks koka šķūnis pārdesmit metru attālumā no aizvakar nodegušā.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto (Vairāk 3. lpp.)

Pirmdien, 5. augustā:

- Jēkaba sētas šefpavārs Jānis Arājums.
- 1905. gada ielas stāsti.
- Vai skolas sākšanos jaunieši gaida?
- Šķeldas piegādātāji zināmi.

ISSN 1407-9752

REDZĒJUMS

Kurš to varēs atļauties?

Tā gribas vaicāt valdībai par abonētās preses cenām nākamgad, ja ministri nespēs vienoties un atrast veidu, kā valsts akciju sabiedrībai *Latvijas Pasts* kompensēt zaudējumus, drukātos preses izdevumus piegādājot ne tikai pilsētās, bet arī laukos. Tai skaitā visattālākajos pagastu nostūros, kur pagaidām taču arī vēl dzīvo cilvēki, kuri vēlas lasīt profesionāli sagatavotu informāciju, nevis iztikt ar brīžiem ticamajiem, bet visbiežāk

„Cik daudzi atļautos presi abonēt, ja izdevuma piegāde maksātu četrrēiz dārgāk?”

vienpusīgajiem un pat viltus ziņojumiem sociālajos tīklos.

Līdz šim valdība *Latvijas Pasta* preses piegādi atbalstīja ar dotāciju, bet jaunā valdība, lai arī vārdos iestājas un priekšvēlēšanu programmās klāstīja par neatkarības, brīvas preses nozīmi kā demokrātijas garantu un valsts drošības jautājumu, nu Satiksmes ministrijā sagatavotos grozījumus *Pasta* likumā savā pēdējā sēdē pirms atvaļinājuma atlikusi. Tie paredz *Latvijas Pastam* piešķirt papildu 3,8 miljonus eiro, ar ko nākamgad kompensēt abonētās preses piegādes sadārdzināšanos. To esot nolemts skatīt kopā ar nākamā gada budžetu, kas Saeimā jāiesniedz tikai 11. oktobrī, taču izdevējiem līgumi ar pastu jānoslēdz jau

Daiga Bitīniece,
tāl. 63350567;
daiga.bitiniece@kurzemnieks.lv

līdz 20. augustam.

Kultūras ministrijas mediju politikas nodaļas vadītāja Aiga Grišāne uzsver, ka kompensācija pastam paredzēta arī valdības rīcības plānā. Bez tās nākamgad preses piegāde sadārdzinātos līdz pat četrām reizēm. „Valdība grib iznīcināt vietējo informatīvo telpu!” sašutumu pauž *Latvijas Preses izdevēju asociācijas* izpilddirektors Guntars Līcis. Sekas var būt tālejošas – sadārdzinot abonēšanas maksu, abonētu skaits kristos, un tas būtiski palielinātu viena eksemplāra piegādes pašizmaksu. To atzīst arī *Pasts*, prognozējot, ka abonētās preses piegāde tad pilnībā pazustu no tā pakalpojuma loka. Un būtu jāatbrīvo vismaz 610 pasta darbinieku. Turklāt daudzi izdevumi var vispār pārtraukt iznākt!

12. augustā sanāksot valdības sadarbības padome. Vai tā būs izlēmīga ne tikai vārdos, bet arī darbos?

Starp citu, citās Eiropas Savienības (ES) valstīs atbalsts preseī ir ievērojams. Tiešās dotācijas abonēto izdevumu piegādei ir Somijā, Francijā, Zviedrijā, atbalsts piegādei – arī Itālijā, Austrijā, Vācijā utt. Īpašs atbalsts laikrakstiem reģionos ir Austrijā, Francijā, Zviedrijā. Bet samazināta PVN likme laikrakstiem un žurnāliem noteikta vai visā ES (izņemot Bulgāriju un Slovākiju), un lielākajā daļā valstu tā ir zemāka nekā Latvijā.

FOTOKOMENTĀRS

Daudziem garāmgājējiem par brīnumu remontējamās Jelgavas ielas malā izveidojies šis mazdārzīņš. Nevienam citam gadu šādas kultūras plavā nav redzētas, tomēr arī šogad krāšņās saulespuķes un leknās kaņepes cilvēka roka nav sējusi.

Jēkaba Aleksandra Krūmiņa teksts un foto

PRECIZĒJUMS

Skrundas novadā kapu svētki notiks: 4. augustā – 12.00 Irbes, 13.00 Priednieku, 15.00 Dobeļu, 16.00 Vadžu kapos, 11. augustā – 11.00 Pastaru, 12.00 Klūgu, 13.00 Sila, 14.00 Baznīcas kapos.

LASĪTĀJS SATRAUKTS

Kur tirgoties, var izvēlēties

„Kuldīgā notiek tirgus dublēšana. Mēs, pārtikas tirgus pārdevēji, esam nostumti nomalē,” redakcijā sašutumu izteica kāds tirgotājs.

„Preces pārdodam tikai trīs reizes nedēļā, bet par vietu maksājam lielu naudu – 60 eiro mēnesī. Tie, kuri ogas un dārzeņus pārdod Liepājas ielā, vēl pagājušogad maksāja divus eiro, turklāt var tirgoties katru dienu.” Vīrietis uzskata, ka tā ir negodīga attieksme gan no pašvaldības, gan tirgus apsaimniekotāja – *Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem* (KKP). Līdzīgas sūdzības *Kurzemnieks* saņēma arī pērnasar, galvenokārt par negodīgu konkurenci, jo Liepājas ielā tirgus vietas ir lētākas.

KKP vadītājs Pēteris Gobzemis atzina, ka cenas ir pārskatītas: „Piekrītu, ka izejas punktam jābūt vienlīdzīgam, tādēļ šosezon maksa uz ielas ir paaugstināta. Mums svarīgāki tie, kuri tirgojas visu gadu, tomēr katram jāizvērtē, kur konkrētajā sezonā savu preci pārdot. Vienlaikus uz ielas mēs tirgotājiem neko nenodrošinām: ne pajumti, ne elektrību. To visu viņi gādā paši. Tomēr esam tūristu pilsēta, tāpēc domāju, ka ielas tirdzniecību vajag.” P.Gobzemis atzina, ka no pircēja viedokļa ir izdevīgi, ja nav jādomā, kad tirgus atvērts, un svaigus augļus un ogas var nopirkt katru dienu.

Inguna Spuleniece

Gadās apskādēt, bet ir gatavi salabot

Kāda kuldīdziniece nepatīkami pārsteigta – *Torņa ielas stāvvietā Kuldīgā atstātā automašīna pēc zāliena plaušanas no visām pusēm aplipusi ar zāli.*

Kuldīgas komunālo pakalpojumu zaļumsaimniecības vadītāja Dzintra Strazda skaidro, ka plāvējiem reizēm nejauši gadoties cita īpašumu apskādēt, un tad cilvēkam ar uzņēmumu jāpasazinās, lai situāciju atrisinātu.

„Biju mašīnu tikko nomazgājuši, atstājuši stāvvietā,” stāsta auto īpašniece. „Kad pēc pāris stundām

atgriezās, tā no visām pusēm bija apšļākta ar zāli. Noslaucīt nevarēja, jo tā bija pielipusi, tādēļ nācās braukt mašīnu mazgāt otrā reizi. Vai tad tā drīkst? Uzņēmumam, kurš teritoriju apsaimnieko, iepriekš varbūt jāizliek brīdinājums, ka te plaus zāli, tādēļ nav ieteicams auto atstāt.”

Dz.Strazda skaidro arī citu aspektu: zāles plāvēji nevar paredzēt, kur gadīsies kāds akmens vai cits ciets priekšmets, kas aizlido pa gaisu. Ja tā sanācis un plāvēji to nav pamanījuši, mašīnas īpaš-

niekam tajā pašā dienā jāpasazinās ar uzņēmumu, lai tas par savu naudu nodarīto autoservisā varētu salabot. „Šogad bija divi gadījumi, kad nomainījām automašīnām izsisto stiklu. Citus gadus ir bijis jāmaina dzīvoklim izsists stikls. Bet tādas brīdinājumus, ka šeit pēc laika plaus, izlikt nevaram – darbinieki visu dienu pārvietoja. Ir arī tā, ka citi automašīnu stāvvietā atstāj vairākas dienas, un tad brīdinājums nelīdzētu.”

Jolanta Hercenberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Ceļu dienests Latvijā svin 100. gadskārtu. Kā ceļinieku darbu vērtējat?

Artūrs Ausējs, profesionāls basketbolists: – Domāju, ka viņi strādā labi, jo ceļi arvien uzlabojas. Es pa Latviju braucu daudz un redzu, kā tie izskatās. Vienmēr jau kādam viss būs slikti. Ir vietas, kur ceļš vēl ļoti slikti, bet citur ir bijis slikti un tagad jau ir labāk. Pamazām viss uzlabojas. Tas noteikti ir grūts darbs – pats noteikti tādu neizvēlētos, varbūt tikai nepieciešamības gadījumā.

Anna Eliza Doniņa, tehnikuma audzēkne: – Ir bijis sliktāk, bet tagad ir diezgan normāli. Ja brauc pa kādu ceļu ar mašīnu, reizēm ir arī muguras masāža – divi vienā. Ceļinieku darbs ir grūts, jo fiziski smagi jāstrādā gan karstā, gan aukstā laikā. Aukstumā savīst un saslimst. Pazīstu divus trīs cilvēkus, kuri šajā nozarē strādā. Pamazām ceļi kļūst labāki, bet būtu jauki, ja tas notiktu ātrāk. Pirms pāris gadiem no *Kuldīgas uz Kabili* uzlēja asfaltu, bet tas jau sabojāts. Manuprāt, pat tad, ja viņi to izdara ātri, tik un tā nav kvalitatīvi.

Kristīne Liepa, pārdevēja: – Diezgan traki. Visur, kur esmu braukājusi, tie ir slikti. Bet pēdējā laikā mūsu pusē vērojami uzlabojumi. Kad izbrauc no Latvijas, var pamanīt kvalitātes atšķirību. Dažreiz liekas, ka teorētiski ceļi kļūst labāki, bet praktiski – ne. Viņi jau tos taisa tā, lai sev darbu nodrošinātu arī pēc tam. Ceļinieku darbs ir grūts, it sevišķi vasarā, kad ir karsti un jāstrādā saulē. Zīnu kādus piecus sešus cilvēkus, kuri šajā nozarē strādā.

Alise Opmane, skolniece: – Vietām ceļi ir labi, bet dažreiz domāju: „Kāpēc viņi to neremontē?” Tas ceļš ir tik briesmīgs! Vietām it kā salāpīts, bet tik slikti, ka veidojas jaunas bedres. Vasarās uz ceļiem tiek uzbērtas grants, kas to bojā vēl vairāk, ne tikai ceļu, bet arī mašīnu. Tad esmu dusmīga. Gan jau darbs ir grūts, jo karstumā ceļa vidū strādāt ir fiziski smagi. Pamazām Latvijā kļūst labāk, bet pamazām.

Timurs Oževans, students no Anglijas: – Latvijā ceļi ir ļoti slikti. Kad braucu, mašīna visu laiku kratās – daudz bedru. Es Latvijā bieži neesmu, tādēļ vispārējo situāciju nezīnu. Domāju, ka labāki jau kļūst, bet ļoti lēni. Darbs ir grūts, un es negribētu tā strādāt. Fiziski ir smagi, maksā pārsvarā mazāk nekā par darbu ofisā – es tā domāju. Man ceļu nozarē kādu laiku strādāja vectēvs.

Maija Pļaviņa, pensionāre: – Protams, vērtēju negatīvi: ceļi slikti. Tie brūk ātrāk, nekā tiek salaboti, jo par maz naudas tiek ielikts. Aukstā laikā nekā nedara – lieti līst, sniegi nāk. Darbs droši vien grūts, lai gan ir tehnika.

Elīna Elza Kļava, Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Vecpilsētā divi ugunsgrēki reizē

(Sākums 1. lpp.)

Par 31. jūlija ugunsgrēkiem Kuldīgā iedzīvotāji runā visur, arī uz soliņa 1905. gada parkā.

LABI, KA PAMANĪJA LAIKUS

Policijas ielas 4. nama pagalmā *Kurzemnieks* satiek ne tikai kaimiņus, bet arī kādu vecu kungu: „Te kaut kas ir dedzis – nāku apskatīties un izteikt līdzjūtību.”

Viena kaimiņiene norāda, ka pašai logi uz ielas pusi, bet pirmā stāva kaimiņiene Velga pamanījusi pirmos dūmus. „Vīrs Māris jau gulēja, es vēl darbojos virtuvē. Pacēlu acis uz logu, ieraudzīju tādu kā miglu, kā dūmus. Pienācu tuvāk un redzēju arī liesmas. Izsaucām ugunsdzēsējus. Viņi bija klāt ļoti ātri. Malači, kā strādā! Tik operatīvi!” Velga slavē dzēsējus un pateicas par darbu. Savukārt citi kaimiņi saka paldies Velgai. Ja nebūtu viņas un nelaime būtu pamanīta nedaudz vēlāk, liesmās būtu arī divu māju malkas šķūnīši. Sēta turklāt bijusi pilna ar automašīnām, tās paspējuši pabrukt nost.

Velgas un Māra ģimenei saimniecības ēkā stāvējis motorollers, veca gāzes plīts un tukšs gāzes balons. Mantība sadegusi. „Mūsu apkārtnē kaut kas deg ik pa brīdim, bet nevienam noķert nevar. Tagad arī – pagalmā bija tukšs, neviena cilvēka,” stāsta Velga. Otra kaimiņiene teic: vīrs prātojis, ka uguns iesviesta no augšas. Māris to noraida: visticamāk, kāds caur kaimiņu pagalmu nācis pa spraugu starp degušo saimniecības ēku un malkas šķūnīšiem un kaut kas iemests pa sašķiebtajām durvīm.

Iemītnieki Policijas ielā 4 priecājas par Kuldīgas ugunsdzēsēju profesionalitāti, kas saimniecības ēkas ugunsgrēkā ļāvis nosargāt gan malkas šķūnīšus, gan kaimiņu koka dzīvojamo māju.

PĀRDOT ATSAKĀS

„Saimniecības ēka ir mūsu un pašvaldības kopīpašums. Šurp atnācām pirms 18 gadiem, un tā jau bija pussagruvusi,” atminas Velga. „Jau tad runāja, ka kaut kas jādara.”

Māris papildina, ka ar apsaimniekotāju – *Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem* (KKP) – runāts nākamgad piedalīties konkursā *Darīsim paši*, lai graustu novāktu. „Ko tad tu pats vari darīt? Tur bija bīstami klāt iet,” turpina Velga. Cita kaimiņiene atminas, ka graustu gribējis pirkt cilvēks, kam pieder īpašums Baznīcas ielā. Tas no sētas puses pieguļ Policijas ielai 4. „Mēs nepiekrītam – tad pagalmā būtu mazāks un viņš norobežotu

tā, ka mums tik taciņa paliktu.”

Jautāti, ko tālāk, iedzīvotāji rausta plecus. Pieļauj, ka KKP par mājas naudu novāksot. Uzreiz to darīt nevarēs, jo izmeklētāji pagaidām neļaujot ķerties klāt. „Kraus nost pa nodegulim, skatīsies, no kurienes sācis degt. Kad pieskrēju klāt, liesma no viena stūra strauji pieņēmās spēkā,” atceras Māris.

SAGLABĀT NEGRIBĒJA

Pērn janvārī *Kurzemnieks* rakstīja, ka Kuldīgas novadā grausta statusā ir 31 objekts, kas bojā skatu un apdraud cilvēkus. Pašvaldība tos aplikusi ar paaugstinātu nekustamā īpašuma nodokli, lai mudinātu īpašniekus tos sakārtot. Arī vēsturiskais šķūnis Policijas ielas 4. nama pagalmā tika saukts

par sājpu bērnu, kas tobrīd ar paaugstinātu nodokli vēl netika aplikts, bet būtu sakopjams.

Šogad februārī KKP rīkoja iemītnieku sapulci, tostarp par šķūņa demontāžu. Kā skaidro KKP vecpilsētas namu apsaimniekotājs Lauris Bērziņš, saglabāt nevēlējās neviens: daži gribējuši jaunu, cits – atstāt mūra sienas, kas nošķirtu no parka. Nojaukšanas tāme bijusi ap 5000 eiro, mājas uzkrājums – divreiz mazāks. Nauda ieguldīta jumta, skursteņa un tekņu remontā, bet šķūņa nojaukšanas dokumenti iesniegti būvvaldē saskaņošanai. Tagad puse izdegusi, bet jānovāc būs tik un tā.

Dina Poriņa
Inguna Spulniece
Adrianas Mucenkas foto

VUGD ZIŅO

Dīvāns un apkure

Vēl šonedēļ VUGD bijis viens izsaukums Kuldīgā, viens – Rumbas pagastā.

29. jūlijā ugunsdzēsēji steigās uz Dzintaru ielu Kuldīgā, kur daudzstāvu nama dzīvoklī dega dīvāns (4 m²), cietušo nav. Bet Rumbas pagastā nepareizas apkures ekspluatācijas dēļ bija izveidojies sadūmojums. Dzēsēji ēku pārbaudīja un dūmus izvēdināja.

POLICIJA ZIŅO

Suns, smēķētāja un zāle

Stāsta Skrundas novada pašvaldības policijas inspektors Ģirts Miksons.

22. jūlijs. Skrundā konstatējam, ka vairākos īpašumos nav nopļauta zāle. Sākam administratīvo lietvedību. Autoostā sievietē pārkāpj smēķēšanas ierobežojumu. Mums ziņo, ka kāda sieviete nepatiesi apvainojusi vīrieti zādzībā.

23. jūlijs. Skrundā pamanām klaiņojošu suni. Īpašnieks noskaidrots.

24. jūlijs. Skrundas tirgus laukumā kāds izrāvis elektrības vadus. Saņemam izsaukumu uz daudzdzīvokļu māju pilsētā, kur māte netiek galā ar dēlu.

25. jūlijs. Netālu no Skrundas lielveikala vīrietis uzvedas neadekvāti.

26. jūlijs. Piedalāties kādā zemes mērīšanā, lai nodrošinātu kārtību. Trīs vīri Skrundā sabiedriskā vietā mēģina lietot alkoholu.

Nākamgad dziedās *Saldus saulē*

Ar labiem panākumiem no konkursa *Saldus saulīte* atgriezušies Kuldīgas mūzikas pedagoģes Agneses Čičes audzēkņi.

14 gadus vecā Reičēla Neilande, kura dzied Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra popgrupā *Putas* un mācās par solisti, savā grupā ieguvusi *Grand Prix* un tiesības nākamgad rokfestivālū *Saldus saule* atklāt ar 30–40 minūšu programmu. Tagad jāmeklē sadarbības iespējas, jo uz šī pasākuma skatuves nevar dziedāt fonogrammas pavadījumā – jāmeklē mūziķi, jādama par repertuāru.

A.Čiče pastāstīja, ka arī *Saldus saulīte* organizē Andris Akermanis, lielā festivāla rīkotājs. „Apbrīnoju šo cilvēku, kurš atrod laiku tik daudzām lietām. *Saldus saulīte* ir viens no retajiem konkursiem, kurā var piedalīties bez maksas, bet apskaņošana bija ļoti laba. Necerēti, bet arī balvas ir grandiozas! Pirmajai vietai bija ļoti dārgs firmas mikrofonis, otrajai – profesionālas austiņas, trešajai – daudz

saldumu. Balvā bija arī ieraksts studijā, bet to neiegūvām. Toties vedām mājās daudz citu balvu,” pedagoģe ir ļoti apmierināta.

Viņa priecīga, ka mums daudz talantīgu bērnu. Jaunāko grupā (5–7 g.) pirmo vietu ieguvusi Heidiņa Jēkabsons. Meitenīte dzied gan solo, gan Kuldīgas kultūras centra (KKC) grupā *Konfektītes*. Otrajā vietā – aizputniece Alīna Rone, kas arī ir mazā *konfektīte*.

Vidējā grupā (8–13 g.) otrā vieta KKC vokālajai grupai *Konfektītes*, trešā – Rūdolffam Pilskungam, kurš tagad pie skolotājas

brauc no Rīgas. Vecākajā grupā (no 14 g.) bez R.Neilandes labi panākumi arī citiem. Toms Samsons, kurš pie A.Čičes ierodas no Saldus, ieguvis otro vietu un skatītāju simpātijas, bet trešajā vietā – ansamblis *Putas*. Konkursanti bijuši arī no Rīgas, Liepājas, Saldus. „Vienmēr jau ir konkurence, bet šķiet, ka mēs konkurējam pozitīvi. Pēc konkursa kolēģi pajautāja, vai būsīm arī nākamgad. Ja būsīm, uz godalgotām vietām esot maz izredžu,” smejas Agnese.

Inguna Spulniece
Agneses Čičes arhīva foto

Valsts kontrole drīkst zaudējumus piedzīt

1. augustā stājušies spēkā grozījumi Valsts kontroles (VK) likumā, kas piešķir tiesības lemt par to, lai no valsts un pašvaldības amatpersonām un darbiniekiem piedzītu zaudējumus, ja budžetam tie radīti nelikumīgas rīcības dēļ.

Jaunās normas mērķis ir stiprināt amatpersonu atbildību un godprātīgu rīcību ar nodokļu maksātāju naudu. Valsts kontroles likums pēc četrus gadus ilgas grozījumu izskatīšanas Saeimā nu papildināts ar noteikumiem, kurā VK padomei šīs tiesības piešķirtas.

Jaunās likuma normas attiecas uz pārkāpumiem, kuri konstatēti pēc 1. augusta sāktajās revīzijās. Zaudējumus varēs piedzīt, ja no pārkāpuma dienas nebūs pagājuši vairāk kā četri gadi. Zaudējumi tiks piedzīti tieši par nelikumīgu rīcību, bet ne nelietderīgu. Turklāt VK iejauksies tajos gadījumos, kad vainīgais nelikumīgi iztērēto naudu labprātīgi neatlīdzinās un zaudējumu nepiedzīs arī revidējamā vienība vai augstāka iestāde.

Maksimālā summa, ko VK no vainīgās amatpersonas varēs piedzīt, ir gada mēnešalga (pēc nodokļu nomaksas), piemēram, par darba auto izmantošanu privātām vajadzībām, pretlikumīgi izmaksātu atlīdzību, komentē VK sabiedrisko attiecību un iekšējās komunikācijas daļas speciālists Reinis Grāvītis.

Ērberģa nomas tiesības izsolis

Pēc tam, kad Vārmē domubiedru grupa noprotēja muižas klēts nojaukšanu un izrādīja interesi arī kalpu mājas jeb ērberģa saglabāšanu, Kuldīgas novada domes deputāti nolēmuši ērberģim rīkot nomas izsoli.

Nomas objektā iekļauta zeme (ar īpašuma nosaukumu *Skola*; 0,46 ha), dzīvojamā ēka (176,8 m²) un šķūnītis (90,5 m²). Jau attīstības komitejas sēdē deputāti tika informēti, ka aktīvie iedzīvotāji dibina biedrību, kas gribētu par 80% nolietoto ēku atjaunot. Domes izpilddirektora vietniece Agnese Buka

gan šaubījās, vai biedrība būs gatava rīkoties, bet priekšsēdes vietnieks Viktors Gotfridsons interesējās, kāpēc nevar nodot bez izsoles. Juristi skaidroja, ka to varētu darīt tikai tad, ja ēka būtu vajadzīga pašvaldības funkcijām, bet šoreiz tā neesot. Deputāti sprieda, vai nomas tiesību izsoles sākumcena – 100 eiro bez PVN gadā – nebūs par lielu.

Nekustamo īpašumu nodaļas vadītāja vietniece Māra Pucena sacīja: nomniekam katru gadu par padarīto būs jāatskaitās. Ja viss ritēs, kā iecerēts, nomas maksu varēs arī pārskatīt.

Inguna Spuleniece

Mācības pēc pieprasījuma

Pēc darba devēju pieprasījuma Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) organizē un finansē tiem vajadzīgo speciālistu mācības.

Ja uzņēmumam vajadzīgi speciālisti, NVA pēc pieprasījuma bezdarbniekus apmācīs jebkurā licencētā profesionālās pilnveides izglītības, profesionālās tālākizglītības vai neformālās izglītības programmā. Lai darba devējs būtu pārliecināts par kandidātu atbilstību tā vajadzībām, pirms mācībām tas piedalās atlasē un izvēlas piemērotākos. Ja speciālisti jāsagatavo tādās profesijās, kuru NVA piedāvājumā nav, tiek meklēti, kur un kas šo programmu īsteno. Izglītības iestāde sadarbībā ar darba devēju var izstrādāt jaunu programmu pēc uzņēmuma prasībām. Profesionālās tālākizglītības apguves laikā darba devējs var savā uzņēmumā piedāvāt prakses vietas. Pēc mācībām cilvēks jāpieņem darbā apgūtajā profesijā ne mazāk kā sešus mēnešus.

Justīne Smilga

KĀ DARBA DEVĒJAM PIETEIKTIES?

Pieprasījumā jānorāda:

- fiziskās vai juridiskās personas nosaukums;
- kontaktinformācija;
- mācību programma vai iegūstamā kvalifikācija;
- vajadzīgo darbinieku skaits u.tml.

Veidlapa atrodama NVA mājaslapā un jāiesniedz tajā filiālē, kuras teritorijā uzņēmums atrodas.

Atjaunos arī Kuldīgas–Aizputes šoseju

Sācies ceļa Kuldīga–Aizpute–Līči remonts no Kuldīgas līdz Vilgāles kapiem (0,824.–15,3. km).

Sonedēļ tiek nosprausta trase, un jau nākamnedēļ jāreķinās, ka atsevišķos posmos satiksme organizēs regulētāji un būs ātruma ierobežojums: 70 un 50 km/h.

Būvdarbi paredz segumu labot ar plaisu aizliešanu, bedrīšu remontu un izlīdzinošo asfalta kārtu, kur tas

nepieciešams. Tam sekos virsmas apstrāde. Visā posmā būs uzlabota arī ūdensnovade – tiks tīrītas caurtekas un grāvji, likvidēts apaugums. Vēl tiks atjaunotas drošības barjeras un labiekārtotas autobusu pieturvietas. Paredzēts, ka SIA *Strabag* par 713 tūkstošiem eiro (ar PVN) no valsts budžeta to paveiks divos mēnešos.

Iepriekš segums atsevišķos posmos te atjaunots 2006. un 2009. gadā.

Lai pārstrādei var nodot vairāk

Sabiedrības iniciatīvu portālā *Manabalss.lv* ir sāks vākt parakstus par to, lai pret atliecību pārstrādei var nodot dažādus iepakojuma veidus. Pusotrā mēnesī to parakstījuši vairāk nekā 5000 iedzīvotāji.

Ieceres izskatīšanai Saeimā nepieciešami desmit tūkstoši. Iniciatīvu iesniedzis Jānis Kuze: „Lai mazinātu vides piesārņojumu, vajadzīga depoziņa sistēma. Vairākas Eiropas valstis pieņem arvien plašāku iepakojuma

klāstu, arī mums jāseko šai pozitīvajai praksei.”

Saeima turpina darbu pie grozījumiem Iepakojuma likumā, tie paredz ieviest depoziņa sistēmu dzērienu iepakojumam, kas ļaus pārstrādei nodot PET un stikla pudeles, arī skārdenes. Līdz ar sistēmas ieviešanu patērētāji varēs, pērkot precī īpašu iepakojumā, samaksāt tās cenu un depoziņa maksu, kas cenu zīmē būs norādīta atsevišķi. Savukārt iepakojuma pieņēmējs depoziņa maksu patērētājam atdos vai izsniegs čekū, kurā norādīta atpēcotā summa.

Visu laiku ir, ko darīt

Ideja nometnei „*Gadžetiņi**” brīvdienas – par veselū, sportisku un radošu jaunietī! Pelču saimniecībā *Dambi* radusies tādēļ, ka vecāki lielākoties nezina, kā cīnīties ar bērnu atkarību no viedierīcēm, stāsta Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) medicīnas studente Laine Beķere, viena no organizatorēm un radošajām skolotājām.

Nometne paredzēta bērniem no 1. līdz 6. klasei, un tās vadītāja ir Zane Pelčere, RSU mācību darba uzskaites analītiķe studiju programmu administrēšanas nodaļā.

PATĪK ŪDENS ATRAKCIJAS

Nometnē piedalās arī desmitgadīgā Anna Rieta no V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas un 11 gadus vecā Jete Alvīne Cērpa no Siguldas pilsētas vidusskolas. Annai visvairāk patīcis spēlēt badmintonu, Jetei – dzīvot teltīs, būt ūdens tuvumā un jaukā sabiedrībā.

Anna nometnēs bijusi gandrīz visu vasaru, savukārt Jetei šī esot otrā. Jete atnākusi tāpēc, ka uzaiicinājusi māsiņa Laine, un domā, ka te ir labi. Pirms diviem gadiem bijusi līdzīgā. Šai vasarai Jetei plānu vairs neesot, bet nākamgad gribētu piedalīties atkal. Anna iepriekš bijusi skautu un skolas nometnē. Mamma viņu pieteikusi vēl augustā Īvandē.

Meitenes uzskata, ka jāpiedalās, lai aktīvi darbotos un *nesēdētu telefonos*. Šeit ir aktīvs un radošs dzīvesveids bez telefoniem, un tas iepriecina, jo visu laiku ir, ko darīt. Jete ļoti ilgojas pēc vecākiem, tādēļ priecājas par iespēju viņiem piezvanīt, piemēram, vakaros.

Pelču saimniecībā *Dambi* nometnē bez telefoniem – bērni un skolotāja Laine Beķere radošajā nodarbībā.

Meitenēm visvairāk patikušas ūdens atrakcijas, kā šļūksana pa slapju plēvi. Kad liijs lietūs, bijušas nodarbības zem telts jumta. Sākumā izstāstīti noteikumi: ja tos pārkāpj, tad tiek krāti soda punkti. Ja tie ir trīs, bērnam jādodas mājās. Pagaidām neviens vēl prom neesot devies.

LAI PAŠIEM INTERESANTI UN BĒRNIEM IDEJAS

L.Beķerei šī ir pirmā nometne, tāpēc neliels uztraukums – daudz kas nav izmēģināts. Bet pagaidām šķietot, ka viss ir labi, bērni jūtoties ērti un pietiekami nodarbināti, lai nerastos vēlme ņemt

rokās telefonus. Ja viņiem trūkst enerģijas radošajiem darbiņiem, tiek piedāvāta aktīva izklaide. No vienas puses, bērnu nevarot nošķirt no visām ierīcēm, jo tad viņš neintegrotos vienaudžu vidē, bet, no otras puses, trīs vasaras mēnešos vajag pabūt tur, kur telefons ir tikai pusstundu dienā, lai vecākiem paziņotu, ka viss kārtībā.

L.Beķere stāsta, ka nometnes organizēšanā iesaistītajiem palaimējies ar Kuldīgas novada pašvaldības finansējumu – neesot vēl ievērojuši šo ziņu, kad viņiem jau zvanījuši pirmie vecāki un pastāstījuši. Šogad bijis maz nometņu sākumskolas vecumam, kurās

būtu nevis specifiska grupa, bet varētu pieteikties jebkurš. Vecāki bijuši priecīgi, pirmajās divās trīs nedēļās izveidota grupa ar 25 bērniem, daži pat palikuši aiz svētras. Ģimenes, kuru bērni nometnēs piedalījušies jau agrāk, to uzver mierīgi, bet esot arī satraukti, jo piecas nakts jāpaliek teltī.

Pirmā diena bijusi vissatrauktākā, jo nometnes teritorijā daudz ūdens, katru dienu bērni tiekot vēroti – baros jau visādas idejas gadioties. Te strādā četri audzinātāji, tātad katram jāpieskata pieci līdz septiņi bērni. Pārsvārā visu dienu ir nodarbības, bērni plūncājas seklā diķī, brīvajā laikā var

spēlēt sporta spēles. Ik pa laikam gadioties arī pārkāpumi, un kādam pasprūkot kāds lamu vārds, bet tāpēc izveidota soda punktu sistēma: viens punkts – brīdinājums; divi – pārrunas ar vecākiem; trīs – ceļazīme uz mājām. Bērni no tā baidoties, bet dažiem žiperīgākajiem pa punktam jau piešķirts.

AICINĀJUMS UN PIEDZĪVOJUMS

Lielākā daļa skolotāju ir studenti, līdz ar to vasara brīvāka. Ierosinājums rīkot nometni nācis no *Dambos* dzīvojoša jaunietī, tad izdomājuši uzrakstīt projektu. Lainei patīk strādāt ar bērniem, kādu laiku viņa bijusi deju skolotāja. Nometni studenti rīkojuši tāpēc, lai pašiem vasara interesantāka, lai pieskatāmajiem dāvātu dzīves mācībiņas vai idejas radošiem darbiem. Vecuma grupa diezgan plaša, tādēļ arī studentiem interesanti un jautri. L.Beķere: „Strādāt ar bērniem ir aicinājums un piedzīvojums, un pārbaudījums.”

Vecāku līdzmaksājums par sešām dienām ir 30 eiro. Skolotāji uzskata, ka tā ir diezgan *draudzīga* maksa, vecāki pat bijuši pārsteigti. Ar šo summu varot segt visas vajadzības. Laine cer šo darbu turpināt. Saimniecība *Dambi*, pēc viņas domām, ir ideāla vieta, kur pieskatīt bērnus, arī diezgan izolēta no pilsētvides. L.Beķere iesaka vecākiem bērņus nometnē pieteikt laikus.

* Angļu val. *gadget* – sīkrīks; ierīce

**Elīna Elza Kļava
Jēkaba Aleksandra
Krūmiņa foto**

Četras paaudzes vienuviet

Viena no dzīvīgākajām mājām Īvandes centrā ir *Muižnieki*, kurā mīt vienas ģimenes četras paaudzes – Ilga Berga, viņas bērni, mazbērni un mazmazbērni.

UZ LAUKIEM LĪDZ AR PENSIJAS GADIEM

I. Berga uz šejieni atnākusi 1986. gadā no Kuldīgas, taču dzimtā puse ir Aizupe Kandavas novadā. Tur viņa gājusi skolā, pēc tam devusies uz dārzkopības tehnikumu Bulduros. Vēlāk satikusi vīru, apprecējusies un pārcēlusies uz Kuldīgu. Sākumā strādājusi daiļdārzniecībā, vēlāk desmit gadus šūšanas fabrikā *Māra*, bet pēdējos 15 gadus līdz pensijai bijusi kurinātāja, jo tolaik par to maksāta lielāka alga.

„Kad pienāca pensijas vecums, kas tolaik bija 55 gadi, meita atnāca uz Īvandi par komendantu, un tad arī uzzinājām, ka no šīs mājas cilvēki izvācas, jo tā gruva kopā. Izdomājām, ka pirsim un pārvāksimies uz šejieni. Vīrs te atnāca jau pavasarī, es – rudenī, kad pienāca pensija. Man pilsēta nepatīk – laukos esmu dzimusi un pie tiem pieradusi, te man ir labi,” stāsta I. Berga.

Kundze pirms dažiem gadiem nosvinējusi 80. dzimšanas dienu, bet vēl arvien ir ļoti darbīga – katru dienu saimnieko, sagaida mājās savu saimi un taisa vakariņas, dārzā pati visu izaudzē un gatavo krājumus ziemai gan sev, gan pārējiem. Labprāt apmeklējot pasākumus pagastā, kā arī nesen Mežvaldē bijusi uz senioru balli. Pati saka: „Kamēr kājas vēl velk – jāiet!”

Šogad Ilgas Bergas gladiolām krāsas esot košākas. Neesot nekādu noslēpumu, lai izaudzētu tik skaistas. Aprīļa sākumā iestādītas, pāris reižu ar mākslīgo mēslojumu mēslotas, un nu kundze bauda ziedu krāšņumu.

KOŠS DĀRZS, PILNS PAGRABS

Viens no I. Bergas lielākajiem vaļaspriekiem ir puķu audzēšana – tās aug pašas priekam un kapiem. Mīļākās puķes neesot, bet patīkot krāšņas.

Agrāk *Muižniekos* turēti lopi, taču pagājušajā vasarā likvidēti

un paturētas tikai vistas. Meita vēl šaubījiesies un gribējusi govīs paturēt, bet mamma uzstājusi, ka nav ko tik daudz laika pavadīt kūtī pirms un pēc darba. Mūsdienās tas vairs neatmaksājoties, jo pienu tāpat daudz nelietojot. „Agrāk malām miltus, cepām maizi – visu ko darījām, bet tagad ērtāk nopirkt

gatavu, nekā pašam mocīties.”

Katru vasaru un rudenī tiek sarūpēti krājumi ziemai. „Nu jau pirmie gurķi un kabači samarinēti. Taisu kopā ar meitu, bet priekš visiem, jo jaunākie paši nemāk un viņiem arī nav, kur likt, piemēram, mazdēlam pilsētā pagrabā nav. Arī ievārījumu daudz sataisām –

katru gadu vismaz 30 litrus. Vīnu ielikām no ķiršiem un upenēm.”

BRĪŽIEM SĒTĀ SEPTIŅAS MAŠĪNAS

Muižnieki sadalīti četros dzīvokļos – divi augšā, divi apakšā. „Es jau reizēm smejos: citi šķiras, bērni no vecākiem aiziet un nevar sadzīvot, bet es gribēdama nevaru tikt vaļā – visi tepat vien dzīvo.

Kopā esam pašlaik 13. Bijām 18, bet dēls ar ģimeni pārvācās uz Jelgavu. Mazākajam mazmazbērnam ir pieci mēneši, bet man 83 gadi. Es esmu tās trepes augšā: kā saka, kad sašūpos, tad kritīšu. Vispār man ir 12 mazbērni un 19 mazmazbērni. Četri mazbērni dzīvo te, un labi vien ir. Pilsētā dārga dzīvošana, bet te vienīgi par elektrību jāmaksā. Braukšanai uz pilsētu viņi kooperējas: ved bērnus uz dārziņu, pa ceļam paši uz darbu.

Nāks piektdienas vakars, tad visi sabrauks. Brīžam citi brīnās, kā te tik daudz mašīnas, bet kā tad viņas nebūs? Tad atbrauc mazbērns no Olaines, tad no Rīgas vai tepat kuldīdznieki. Brīžam pa septiņām mašīnām sētā stāv! Visi labi sadzīvo, mazie īpaši viens otru gaida,” teic I. Berga. Svētki tiek svinēti ģimenes lokā, bet kundze atzīst – laiki stipri mainījušies: „Manā jaunībā gājām visi kopā pa ballēm, dancojām un darījāmies, bet tagad visi ierāvušies savos telefonos un tik spaida podziņas.”

Dzirnavu ezera pārvērtības

Šovasar skaistas pārmaiņas piedzīvojusi daudzu atpūtnieku iecienītā Dzirnavu ezera peldvieta – uzlikta jauna laipa, nomainītas kāpnes.

Iepriekšējā laipa savu laiku bija nokalpojusi, kļuvusi bīstama, tāpēc pagājušovasar demontēta, bet šogad peldētava tikusi pie skaistas un pamatīgas laipas, kas balstās uz pontoniem. Tās konstrukcija nostiprināta metāla rāmjos. Laipa ūdenī nedaudz šūpojas – tas nodrošinās tai ilgāku mūžu, jo tā *staigās* līdz ūdens līmenim ezerā un ziemā ledus to nebojās. Laipa izmaksājusi 4400 eiro, un to būvējis Daugavpils uzņēmums *Rubiki*. Uzņēmums garantē divu gadu bezmaksas uzraudzību un remontu, ja tāds būs vajadzīgs.

Vasaras sākumā peldvietā iepriekšējo vietā ierīkotas arī pamatīgas nogāzes kāpnes. Šo darbu paveicis Ēdoles amatnieks Armands Pļaviņš, un tās maksājušas 1500 eiro. Visi izdevumi segti no pagasta pārvaldes budžeta.

Kopš jūlija Īvandes Dzirnavu ezera peldētavā atkal ir laipa.

ĪSUMĀ

Aicina ģimenes sportot

24. augustā 11.00 Īvandes muižas sporta laukumā pasākumā *Vasaru pavadot* notiks gan tradicionālais pludmales volejbola turnīrs, gan citas sportiskas nodarbes ģimēnēm.

Sīkāka informācija tiks publiskota tuvāk šim datumam, taču organizatori jau aicina pieteikt komandas pa tālr. 29539493.

Kapu svētki

Īvandes draudzes kapsētās tie notiks 24. augustā:

Zvinguļu – 10.00,
Apuzes – 11.00,
Balgāļu – 12.00,
Todaīžu – 13.00,
Kunču – 14.00,
Ķaupu – 15.00,
Deksnes – 16.00.

Lai lauki nepaliek bez cilvēkiem

(Iepriekšējie stāsti 14., 19. jūnijā, 5., 17. jūlijā.)

Mazi ienākumi un dzīve uz nabadzības sliekšņa, ārsts, pasts un citi pakalpojumi tālu, trūkst normāla mājokļa, ir slihta satiksme un ceļi. Dažādi ir likteņstāsti cilvēkiem, kuri dzīvo attālos lauku apvidos un sastopas ar sociālām un veselības problēmām. Par to turpinām stāstīt jaunajā rakstu ciklā, ko *Kurzemniekā* publicēsim līdz gada beigām. Cerot, ka tas pievērsīs pašvaldību dienestu uzmanību un administratīvi teritoriālās reformas autorus rosinās domāt, kā cilvēkiem laukos nodrošināt dažādus pakalpojumus un kā palīdzēt tiem, kuri dažādu iemeslu dēļ nespēj sev nodrošināt minimālu cienīgas dzīves līmeni.

Kur piemērota vieta jaunietim ar garīgiem traucējumiem?

Kopš pavasara Kuldīgas novada Kurmāles pagasta Vecvilgālē bijuši 14 ugunsgrēki, kurus izraisījis jaunieši ar garīgās veselības problēmām. Uz jautājumu, kur puisim atrast vietu, lai netiktu pārkāptas viņa tiesības, bet netiktu apdraudēti citi, atbilde vēl meklējama.

Puisis atzīst, ka ir aizdedzinājis gan telpas, gan zāli, un pēc katras tādas reizes viņš nogādāts psihiatriskajā klīnikā Liepājā. Pēc īslaicīgas ārstēšanas atgriežas. Līdz nākamajai dedzināšanai... Vietējie dzīvo bailēs no jaunas nelaimes, jūtas bezspēcīgi un neaizsargāti. Baidās arī puīša mamma, kura atzīst, ka daudz lieto alkoholu, tādēļ dēls līdz pilngadībai dzīvojis bērnunamā. Pašvaldība jaunietim piešķirusi dzīvokli, kas arī dedzis, un nonākusi ķīlnieka lomā, jo ir līdzatbildīga gan par to, lai jauneklīm ir, kur dzīvot, gan par pārējo iedzīvotāju drošību. Sociālais dienests, cik spējis, palīdzējis, bet tālākām darbībām, kas dotu produktīvu risinājumu, instrumentu trūkstot. Valsts policija pret puisi ierosinājusi kriminālietu par jaunprātīgu dedzināšanu.

Vecvilgālē visiem bail

Kaimiņi stāsta, ka mediķi, ugunsdzēsēji un policisti pēdējā laikā uz Vecvilgāli braucot regulāri, jo dzīve šeit kļuvusi īpaši nemierīga, pat bīstama.

„VIŅAM TE NAV, KO DARĪT”

Amālija Ābiņa dzīvo daudzdzīvokļu mājā *Niedres*, kas ir pārsimt metru no *Kaijām*, kurās pašvaldība ierādījusi dzīvokli jaunietim. Viņš dzimtajā vietā atgriezies no likvidētās skolas Ventspils novada Puzes pagasta Stiklos. „Runā, ka arī tur bijušas problēmas. It kā esot sīti televizoru, skolotāji roku salauzis. Bet nu puisis ir te, un kopš tā laika mums dažādās vietās regulāri deg,” stāsta Amālija. „Kopš aprīļa, kad atgriezies no slimnīcas, te ir dedzis 13 reizes. (Pēc sarunas 27. jūlijā puisis aizdedzināja sienu plāvu, nopļautu un vēl nesavāktu – aut.) Savu dzīvokli viņš izdedzināja, mamma arī. Pierādīt nevarot, jo pie rokas nav pierādījums. Bez viņa vairāk neviena tur nebija. Pēc katras degšanas puisis aizved uz Liepāju, pēc laika atved atpakaļ.

Anita Millere rāda, ka otrajā stāvā puisim piešķirtais pašvaldības dzīvoklis Vecvilgālē pēc ugunsgrēka izremontēts, ielikti jauni pakešu logi.

Viņam te nav, ko darīt. Nekur viņam nav vietas. Mamma ļoti dzer. Viņš redz tikai tos dzērājus, un tas viņam nepatīk. Mēs, kaimiņi *Niedrēs* un no citām mājām tuvumā, parakstījām tādu rakstu, ka tā neesam uz mieru. Mums ir bail! Puīša mamma it kā pati esot aiznesusi uz policiju. Bet nekās nenotiek. Esot arī piesolījis nodedzināt to māju, kur mamma caurām dienām sēž un dzer.

Esam teikuši sociālajam dienestam, bet domājām, ka arī tam nav, kur viņu likt. Kas ta' nekais? Atgrūž te uz laukiem, lai ir, kā ir! Mēs te kā tādā Sūnu ciemā dzīvojam.”

„NORMĀLS PUIKA, BET TAD UZNĀK...”

Anita Millere dzīvo *Kaijās*. Puisim tur bijis mājoklis otrajā stāvā, mātei pirmajā – blakus Anitai. „Martā mamma dzīvoklis izdega pamatīgi. Pirms tam viņai nepaspēja izdegt, jo ātri izsauca ugunsdzēsējus. Ugunsdzēsēji redzēja, ka sācis degt zem divāna. Viss nokūpēja, televizors beigts. Plastmasas logs izsprāga.

„Laikam grib man atriebties”

Ieraugot *Kurzemnieka* žurnālisti, puisis paslēpjas. Viņa mamma Sandra Rudoviča, iznākot no draudzenes mājas, kur pavadot lielāko daļu laika, skaidro, ka dēls ar presi nevēlas runāt, bet pati dalās savā dzīvēstāstā un minējumos, kādēļ dēls dedzina.

„Pasaku, lai nekur neiet, – nē, viņš par spīti kaut kur aiziet un aizsvilina. Es prasu, kur dabūja sērkokus. Viņš teica, ka veikalā nopirka. Es šokā, jo man mājās sērkoku nav,” saka dedzinātāja puīša māte Sandra Rudoviča.

„NE JAU ES TIK DAUDZ”

Sieviete Vecvilgālē dzīvojuši kopš bērnības, tuvinieku šeit neesot. Viņa atzīst, ka alkoholu lieto bieži, tādēļ aprūpes tiesības uz vienīgo dēlu viņai tika atņemtas. „Nebija mājās pareizie apstākļi. It kā alkohols,” stāsta māte. „Galīgi jau katru dienu nederu, bet gadījās, ka biju dzērusi un mani pieķēra. Viņš bija nepilngadīgs, un viņam nebija, ko uzēst. It kā mājās man bija, ko ēst, bet viņš pateicis, ka nav. Nebija tā, ka nav galīgi nekā. Pateicoties kaimiņam, puiku man atņēma. Ne jau es tik daudz, bet kaimiņi parūpējās par to variantu.”

„MAZOTNĒ AR VIŅU NEBIJU. TAMDĒĻ”

Sandras stāstīto papildina draudzene Iveta Fībīga: „Tad viņu aizsūtīja uz Stikliem. Tas bija tā kā bērnunams.” Sandra pielabo, ka sākumā aizsūtīts uz bērnunamu Ainažos: „Bet, kad caļu kūts, tajā bija vecs siens, salmi – to arī aizdedzināja. Labi vēl, ka dedzina pa dienu, bet, ja kādreiz izdomā pa nakti?”

Tā lielākā vaina – puisim te nepatīk, un viņš to ir teicis. Visu dienu sēž sētā uz beņķīti, uzliek ausis un klausās *rādžu*. Iedeva viņam mentoru – sievieti, ar kuru mamma kopā dzer. Viņai bija jādod puisim zāles, bet ar to arī ir, kā ir. Vienreiz mentores draugs atnāca tādā tvaicinā, no sērkoku kastītes kaut kādas zāles sauja iebēra, bet, vai puika tās izdzēra, to jau nepārbaudīja. Citā reizē kādas zāles bija pārdozējis. Uzlauzām durvis – viņš nokritis un kādas pāris stundas nogulējis uz grīdas. Izsaucām mediķus – knapi esot *atkačājuši*. Arī kaimiņiem piedāvāts būt par mentoriem, bet tie atteikušies – neviens negribot uzņemties līdzatbildību par pieaugušu, spēcīgu vīrieti, kura rīcību nevar prognozēt.

kaut kur un aizsvilina. Es prasu, kur dabūja sērkokus. Viņš teica, ka veikalā nopirka. Es šokā, jo man mājās sērkoki nav. Man ir šķiltavas, bet kabatā, jo es pipēju. Man pēc dzīvokļa nodedzināšanas pagasts iedeva citu. Tajā pašā mājā, tikai pirmajā stāvā.”

SODI JAU IEPRIEKŠ

Māte turpina: „Ir bijis tā, ka pa dienu ir aizdedzināts sešās vietās. Mēs jau bijām uz izmeklēšanu. Viņš teica, ka pirmo reizi grībējis redzēt, kā tas ir, ka deg. Viņam jautāja, vai nožēlo. Viņš teica, ka jā. Nepagāja ne trīs četras dienas – sākās atkal. Viņam jau tā ir sodi. Skolotāji Ventspilī salauza roku – kaut kāds sods pāri par 200 eiro. Tagad atkal par dedzināšanu. Man viņš nav teicis, bet apkaunīgi parūpējās par to variantu.”

„SOCIĀLĀ DARBINIEKA UZDEVUMS IR PALĪDZĒT IEKĻAUTIES SABIEDRĪBĀ, BET TO VARAM DARĪT AR TIEM, KAS SAVAS EMOCIJAS, UZVEDĪBU UN AGRESIJAS IZPAUSMES SPĒJ VADĪT PAŠI. JA IR TĀDI TRAUČĒJUMI, KA CILVĒKS TO NESPĒJ, SOCIĀLAIS DIENESTS VAIRS NESPĒJ NEKO ATRISNĀT. MUMS NAV BURVJU NŪJIŅAS, AR KO PAVICINĀT, LAI CILVĒKS KĻŪST RĀMS. DIEMŽĒL ŠĀDAS PERSONAS NAV IESPĒJAMS SABIEDRĪBĀ INTEGRĒT. TUR JĀIESAISTĀS VESELĪBAS APRŪPES UN POLICIJAS DARBINIEKIEM, JO RUNA IR PAR VIŅA PAŠA VESELĪBAS APRAUDĒJUMU UN SABIEDRĪBAS DROŠĪBU.”

Sociālo pakalpojumu saņemšanai esot kontrindikācijas – tas, kuram ir agresijas izpausmes, nevar iestādē saņemt ilgstošu sociālo aprūpi un rehabilitāciju. „Ārsts psihiatrs novērtējis, ka puisim ir agresijas izpausmes. Kad cilvēki mums saka, lai liekam viņu kaut kur iekšā, mēs nevaram piedāvāt dzīvot aprūpes centrā, jo viņš neatbilst pakalpojuma saņēmēju kritērijiem. Un tad ir riņķa dancis. Kad funkcionālo

CILVĒKI AR GARĪGIEM TRAUČĒJUMIEM VAI PSIHISKĀM SASLIMŠANĀM

Kuldīgas novada sociālā dienesta redzeslokā pašlaik ir aptuveni 62 cilvēki.

KULDĪGAS NOVADĀ INVALIDITĀTES GRUPA PIEŠĶIRTA:

- 1. grupa – 34,
- 2. grupa – 188,
- 3. grupa – 24.

2017. gada dati

Sistēmas ķīlnieki

Kurmāles pagasta pārvaldniece Dace Gūtmane pastāstīja, ka līdz mājai jaunais cilvēks dzīvojis ārpusģimenes aprūpes centrā *Stikli*. Pagastā atgriezies ar to, kas mugurā, un ar mugursomu. „Pieaudzis bērns atnāca, lai sāktu patstāvīgu dzīvi sabiedrībā, – iedota soma, un pa durvīm ārā. Iestāde vērsis ciet, un mums bija jānodrošina ar dzīvojamo platību. Tajā mājā, kur viņš bērnībā jau dzīvoja, bija tieši izremontēts dzīvoklis. Mamma ar viņu sazinājās arī *Stiklos*, mājās viņš brauca brīvdienās. Piešķīrām blakus dzīvokli – tiešām labu. Par viņa invaliditātes pensiju palīdzējām iekārtot. To viņš izdedzināja, bet, vai abus, apgalvot nevaru – tas jāpierāda. Rīcības spēja nav atņēma, viņš ir pilngadīgs, tādēļ kaut kādai atbildībai par savu rīcību jābūt. Par to, ka viņš nepildīja īrnieka pienākumus un apdraudēja kaimiņus, pagājušajā mēnesī novada domes dzīvokļu komisija īres līgumu ar viņu lauza,” pastāstīja D. Gūtmane.

Riņķa dancis, ko nevar apturēt

Kuldīgas novada sociālais dienests iespeju un kompetenču robežās esot iesaistījis, bet sarežģīto situāciju līdz galam atrisināt nevarot, skaidro direktores vietniece Anda Šlakorciņa. Likumiski nav pamata puisi no sabiedrības izolēt – ievietošanai ilgstošas aprūpes centrā viņš neatbilst, bet arī koriģēt jaunieša uzvedību sociālais darbinieks nevarot.

JA IR AGRESIJA

„Kad cilvēks nesaņem pietiekamu tuvinieku atbalstu, mēs palīdzam iekārtot dzīvesvietu, nodrošināt nepieciešamo, konsultējam, atbalstām sadzīves organizēšanā, veicinām sadarbību ar ārstniecības personām. Gadījumi ir sarežģīti, un darbs tiek ieguldīts daudz,” skaidro A. Šlakorciņa.

„Sociālā darbinieka uzdevums ir palīdzēt iekļauties sabiedrībā, bet to varam darīt ar tiem, kas savas emocijas, uzvedību un agresijas izpausmes spēj vadīt pašī. Ja ir tādi traucējumi, ka cilvēks to nespēj, sociālais dienests vairs nespēj neko atrisināt. Mums nav burvju nūjiņas, ar ko pavicināt, lai cilvēks kļūtu rāms. Diemžēl šādas personas nav iespējams sabiedrībā integrēt. Tur jāiesaištās veselības aprūpes un policijas darbiniekiem, jo runa ir par viņa pašu veselības apraudējumu un sabiedrības drošību.”

Ar projektu palīdzību tiek veidoti jauni sociālie pakalpojumi. Kuldīgas novadā ir dienas centrs cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem un specializētas darbnīcas, kuras pavadīt laiku un attīstīt sociālās prasmes. Ja izdosies, arī grupu dzīvokļi būs.”

Kādēļ par mentorī, kura palīdz sadzīves lietās, tostarp atcerēties, kad jādzēz zāles, izvēlēta mātes draudzene un pudeles biedrene? „Laukus jau nav cilvēku. Kurš tad uzņemties? Kurš piekritis puisī nodarbināt? To sievieti izvēlējamies tāpēc, ka visi kopā turas vienlaga.” Pagasta pārvaldniece pieļauj, ka visbiežāk jaunais cilvēks sērkokus ņem rokās tad, kad sadusmojas uz mammu, arī aiz garlaicības un tāpēc, lai mazinātu dusmas. „Viņš jau bieži ugunsdzēsējus izsauca pats. Cits uz ielas vicina dūres, bet viņš no agresijas atbrīvojas, kā māk. Kad atbrauca no *Stikliem*, teica, ka būtu ar mieru mācīties Pelču speciālajā internātskolā, apgūt kādu arodu. Tur ir arī regulāra ēdināšana.” Pelču speciālās internātpamatskolas attīstības centra direktore Ināra Oļena apstiprina, ka šāda iespēja ir: „Jāraksta iesniegums, un trīs gadus var apgūt kādu no trim profesijām: galdnieka palīgs, pavāra palīgs vai mežstrādnieks.”

NEPIETIEK RESURSU

Kā iespējams tas, ka iestādēm trūkst likumīga pamata novērst sabiedrības apdraudējuma cēloņus? A. Šlakorciņa skaidro: „Jāsaprot valsts politika attiecībā pret cilvēkiem ar garīgās veselības traucējumiem. Latvijā rit deinstitutionalizācija – tās pamatideja ir personām ar garīgiem traucējumiem vai psihiskām saslimšanām ļaut dzīvot sabiedrībā. Process ir apjomīgs, daudzi jautājumi varbūt nav pārdomāti. Eiropas Savienībai ir apsolīts, ka to darīsim, bet pašvaldībās resursi nav pietiekami, lai to izdarītu kvalitatīvi. Pamazām uz priekšu virzās, bet ne sabiedrība, ne speciālisti nav tam gatavi. Nereti arī klienti, jo pieraduši dzīvot institūcijā.

Anda Šlakorciņa: „Kad cilvēks ir agresīvs, apdraud sevi un sabiedrību, tad sociālais darbinieks nevar palīdzēt. Mums nav burvju nūjiņas, ar ko pavicināt, lai cilvēks kļūst rāms. Diemžēl šādas personas nav iespējams sabiedrībā integrēt.”

„JĀROD NO NEKĀ”

Kaimiņu sacīto, ka sievietei, kura pati lieto alkoholu, sociālais dienests uzticējis būt puisim par palīgu, A. Šlakorciņa ko-

Sākts kriminālprocess

Valsts policija apstiprina: uz Vecvilgāli bijuši vairāki izsaukumi par dedzināšanu un pēc pēdējās, kas notika 27. jūlijā, pret puisī sākts kriminālprocess. Kuldīgas iecirkņa priekšnieks Normunds Aleckis: „Lietas apstākļi tiks izvērtēti izmeklēšanā, arī tas, vai konkrētā persona spēj savas darbības apzināties.”

D. Gūtmane turpina: „Vēl viņš varētu braukāt uz sociālā dienesta dienas centru *Kopā būt*. Sabiedriskais transports viņam par brīvu, satiksme ar Kuldīgu ir, skolas laikā autobuss līdz sētai.” Šādu iespēju apstiprina arī Kuldīgas novada sociālais dienests. D. Gūtmane: „Puisim it kā jāintegrējas sabiedrībā, bet viens viņš to nespēj. Visu laiku kādam jābūt blakus. Mēs taču arī saviem bērniem palīdzam sākt patstāvīgu dzīvi, kur nu vēl tādām, kurām nav ne jausmas, kā naudā tērēt, kā ēst uztaisīt. Deinstitutionalizācija ir laba lieta, bet vajadzēja sākt no otra gala – sagatavot speciālistus, kas palīdz integrēties, tikai tad slēgt iestādes.”

Pēc pēdējās dedzināšanas puisis atkal ievietots Liepājas psihiatriskajā klīnikā. Visticamāk, pēc tam viņš nāks atpakaļ un dzīvos pie mamma, turpinot apdraudēt sevi un apkārtni. „Mums sasaistītas rokas,” D. Gūtmane atzīst, ka sistēmas ķīlnieku lomā ir ne tikai jauneklīs pats, bet arī pārējie.

mentē šādi: „Sociālie darbinieki, risinot sarežģītas situācijas, vērtē un izmanto tos resursus, kādi pieejami. Bieži vien risinājums jārod no nekā. Kad ārsti uzskata, ka cilvēks spēj par sevi parūpēties pats, bet sociālais darbinieks, novērojot, ka spējas ir ierobežotas, nav pārliecināts, ka cilvēks lietos zāles, meklējam atbalsta personu.

Sociālajā darbā apkārtnē – kaimiņi, draugi, radnieki – nereti ir viens no svarīgākajiem resursiem problēmas risināšanā. Cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem ir ļoti svarīgi, lai kāds uzraudzītu medikamentu lietošanu. Tas nav iespējams atālināti, ne arī to var sociālais darbinieks, kuram ir vēl citi gadījumi, un tāds arī nav viņa uzdevums. Kad tuvāk esošie sadarboties baidās un atsakās, kad no tuviniekiem atbalsts nav sagaidāms, mums jāizvēlas nevis ideālais variants, bet pēc iespējas pieņemamākais. Un, ja vienīgais resurs ir persona, kurai dzīves gājums nav ideāls, bet tā spēj atrast kontaktu un uzraudzīt, vai atbalstāmās iedzēr zāles, tad dienests šo resursu izmantos, lai arī tā nav ierasta prakse.

Konkrētajā gadījumā izvērtējam, ka šī sieviete to spēj, un izmantojam esošo resursu. Lai ko citi saka par viņas dzīvesveidu, mēs nevaram apgalvot, ka viņa pienākumu nav izpildījusi. Taču aicinām ar mums sazināties personas no vietējās sabiedrības, kuras gribētu ar sociālo dienestu sadarboties šī gadījuma risināšanā.”

Vai cilvēki ar garīgiem traucējumiem var dzīvot patstāvīgi? Kā viņiem palīdzēt iekļauties sabiedrībā?

Zane Sedliņa, masiere: – Tas atkarīgs no slimības. Cilvēks jau no sāka gala ir būtne, kurai jābūt rīkoties patstāvīgi. Ir reizes, kad to var, un ir reizes, kad nevar. Domāju, ka nevajag viņus atstumt un rīkot kaut ko speciāli, bet gan veidot pasākumus, kuros kopā var piedalīties gan veselī cilvēki, gan garīgi traucētie. Tad katrs ar savu draudzību un labu vārdu varētu viņiem ļoti palīdzēt.

Edīte, bibliotekāre: – Es tiešām nezinu, domāju – kā kurš. Ir jau tādi, kas var un kas nevar. Nezinu, kā var dzīvot patstāvīgi, bet pazīstu cilvēkus, kuri regulāri lieto zāles, dzīvo pie vecākiem un palīdz, kārtu savas darīšanas, iet iepirkties. Tas atkarīgs no diagnozes. Mūsu sabiedrībai vēl daudz jāaug, lai spētu ar viņiem dzīvot. Bet jārod iespēja strādāt. Man patīk, ka daudzās vietās ir sociālie centri, kuros viņi savu dienu var pavadīt un atrast kaut ko derīgu, ar ko nodarboties. Es dzīvoju ar speciālo internātskolu degungalā – tur ir daudzveidīgas nodarības. Viņus bieži vairs nevar atšķirt no parastiem bērniem, jo labi gērbjas, runā par visādām nopietnām lietām. Sašūdzinot ar agrākiem gadiem, šādās skolās ir socializējusies.

Rūta Beltiņa, Kuldīgas bibliotēkas bērnu literatūras centra vadītāja: – Sarežģīts jautājums. Katrs cilvēks ir citādāks, arī tie, kuriem ir garīgās problēmas. Jāvērtē, kuram un cik ļoti vajadzīga palīdzība no speciālistiem.

Aleksandrs Mahlajevs, bezdarbnieks: – Kāpēc lai nevarētu? Protams, viņi var. Var palīdzēt jebkā – atkarība no tā, cik ļoti garīgi slims cilvēks ir. Grūti to saskatīt no ārpus. Var ar cilvēku parunāties, ieteikt ārstu vai pastāstīt par sociālo dienestu.

Laura Cera no Jelgavas: – Tas atkarīgs no garīgajiem traucējumiem. Es teiktu, ka jā, bet noteikti ir nepieciešama aprūpe, pielāgota tieši viņiem. Domāju, ka sabiedrībai vajadzētu mācīties šos cilvēkus pieņemt. Visi tomēr esam cilvēki, un jābūtu vienoti, lai kopā varētu kaut ko izdarīt.

Antra Dilāne, uzņēmēja: – Tas noteikti atkarīgs no situācijas, no cilvēka un viņa traucējumiem. Bet, skatoties, kas vispār notiek, ir tā, ka tiesības ir vairāk tādējam cilvēkiem nekā parastajiem. Parastie cilvēki nav aizsargāti ne pret ko. Manas domas ir dalītas – katrā situācijā jāizskata atsevišķi. Droši vien jāiesaištās radniekiem, sociālajam dienestam. Par laimi vai diemžēl man saskarsme nav bijusi. Bet noteikti jābūt kādam, kurš viņus atbalsta. Bet te atkal esam pie tiesībām – mēs nevaram šādam cilvēkam viņa paša labad piedāvāt dzīvot aprūpes centrā.

Pārvarēt bailes, lai lidotu

Tieši to izdarījusi **PATRĪCIJA OLTE**, vēl vairāk – viņa palīdz citiem pārvarēt bailes no lidošanas. Beigusi Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolu, tagad ir lidsabiedrības AirBaltic stjuarte, kas bez darba aviācijā atrod laiku apgūt fizioterapiju Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijā.

Kā nonāci līdz šim darbam?

Aizgāju uz Rīgu Stradiņa universitātē studēt audiologopēdiju, jo mani interesēja medicīna un latviešu valoda un gribējās palīdzēt cilvēkiem. Bet sapratu, ka tas tomēr nav domāts man. Vietnē Facebook.com ieraudzīju reklāmu par stjuartes profesiju, un tas ieinteresēja. Ar draugiem bijām lidojuši uz Tenerifi, un viņi redzēja, cik ļoti man bail. Kad pateicu, ka vēlos mācīties par stjuarti, viņi centās atrunāt: „Ko tu dari? Tas nav domāts tev!” Spītība ņēma virsroku, gāju uz atlasu un domāju – tāpat jau nepaņems. Pienāca ziņa, ka esmu pieņemta. Divus mēnešus bija gan teorija, gan prakse. Izjūtas dalītas: no vienas puses, jāpamet skola, jāsāk kaut kas jauns, no kā man bail, bet, no otras puses, spītība palīdzēja pārkāpt bailēm pāri.

Kā tiki galā?

Mācībās no A līdz Z izstāstīja par lidošanu, laika apstākļiem, par to, kas lidmašīnā uztur kārtību, iepazīnos ar citiem lidostas darbiniekiem, kuri rūpējas, lai būtu droši. Mācījāmies, ko katrā situācijā darīt. Kad jāsāk rūpēties par citiem, par savām bailēm aizmirstas.

Kā izdomāji mācīties fizioterapiju?

Sākumā domāju par sportistes karjeru, vēlāk par treneres, beigās nonācu pie fizioterapijas. Agrāk sportoju, bet gadījās trauma, un sapratu, ka vēlos kaut ko saistītu ar medicīnu. Lai gan nav atsevišķas bērnu fizioterapijas, vairāk gribētu strādāt ar bērniem.

Vai šīs zināšanas palīdz tev kā stjuartei?

Ja kaut kas notiek, varu sniegt pirmo palīdzību. Zinu vairāk par fizioloģiskajām īpatnībām, spēju atpazīt komplikācijas. Mums ir ierobežoti līdzekļi, kā palīdzēt, bet jūtos drošāk par to, ko daru. To jūt arī pasažieri.

Kā studijas var savienot ar darbu?

Grūti. Vajag daudz gribasspēka un skaidrības, kāpēc to gribu. Ja ielidoju vēlu, tik un tā otrā rītā agri jāceļas un jādodas uz lekcijām. Jāpiespiež sevi mācīties brīvajā laikā, starp reisiem, arī reisu laikā, ja ir brīvs brīdis. Lekcijas ir divreiz nedēļā no rīta līdz vakaram. Faktiski piecas dienas nedēļā strādāju, pārējās divas pavadu skolā, tāpēc Kuldīgā esmu reti. Man ir atbalstoši kolēģi. Vēl palicis studēt vienu gadu.

Vai gribētu būt fizioterapeite?

Fizioterapija – tas būtu sirds darbs. No stjuartes darba būtu grūti aiziet. Mums katra diena citādāka, šķiet, vairāk atpūta nekā darbs. Ir dažādi bonusi: lētākas lidmašīnu biļetes, plašākas iespējas. Bet pilnībā tās varēšu izbaudīt pēc absolvēšanas.

Tu lido uz daudzām valstīm. Vai ir arī laiks tur kaut ko apskatīt?

Bieži vien aizlidojam, uz zemes ir viena stunda, kad lidmašīna tiek tūrita, un lidojam atpakaļ. Ir arī galamērķi ar nakšņošanu. Tallinā paliekam četras dienas un izpildām reisu uz dažādiem galamērķiem, tikpat labi lidojam uz Kazahstānu, un tur ir divas brīvdienas. Tad varam atpūsties, apskatīt pilsētu.

„Katru vakaru, ejot gulēt, man ir prieks par izdarīto, zinu, ka nākamā diena būs pilna pārbaudījumiem, bet mums neuzliek vairāk nekā varam nest.”

Stjuarte Patrīcija Olte Kijevā pirms lidojuma uz Rīgu.

Mums apmaksā viesnīcas un brokastis, galamērķi zināmu summu var tērēt pēc saviem ieskatiem. Bet dažreiz gribas tikai gulēt.

Kas bijis tālākais galamērķis?

Apvienotie Arābu Emirāti ar galvaspilsētu Abū Dabī.

Izklausās pēc sapņu darba. Kādas stjuartes darbā ir grūtības?

Vispirms ritms, precīzāk, tā trūkums: vai nu jāceļas četras no rīta, vai jālido pa nakti. Izjūk gulēšanas režīms. Var izjukt brīva laika plāni. Četras no rīta jāsmaida, jābūt laipnai, pieklājīgai.

Es satieku daudz cilvēku, dažādas mentalitātes, temperamentus. Visi nav priecīgi un laimīgi – katram arī savas problēmas. Pasažieriem bieži svarīgākas ir viņu mantas, nevis drošība. Pēc pēdējiem atgadījumiem drošības instrukcijas ir pat mainītas, lai evakuācijas gadījumā personīgās mantas būtu jāatstāj salonā.

Lidmašīnā visi ir slēgtā telpā, un ne no vienas situācijas nevar izvairīties. Esmu seniore – tas ir atbildīgs amats. Ja citi ko nezina, nāk pie manis. Ātri jāreaģē un jāsaprot, kā labāk rīkoties. Pasažieri vēro manu sejas izteiksmi, piemēram, turbulences gadījumā vai nestandarta brīžos. Kamēr tā nemainās, arī pasažieri saglabā mieru.

Man ir 12 stundu darbdiena, gandrīz visu laiku jāstāv kājās un daudz jāstaigā, turklāt standarti nosaka augstapapēžu kurpes. Ārpus darba cenšos tādas nevilkt – tad gribas vienīgi ērtas drēbes un tādus pašus apavus.

Jāprot tikt galā ar dažām situācijām – ir piedzērusies pasažieri, agresīvi cilvēki, tie, kuri vēlas tualetē uzsmēķēt. Citreiz otrā galā pasažieri sagaida policisti, trakākajās situācijās var būt pat piespiedu nosēšanās tuvākajā lidostā. Bieži palīdz pārējie pasažieri, pēc li-

„Gribētos, lai visi dara tik, cik var un vēl mazliet. Lai vēlāk, ir ko novērtēt, nevis nožēlot,” saka Patrīcija. Kopenhāgenā viņa svinēja 23. dzimšanas dienu.

dojuma arī aizpildot aculiecinieku veidlapas.

Vai tev kā sievietei nav bijis jāsaskaras ar uzmācīgu pretējā dzimuma uzmanību?

Ir. Negatīvi komentāri, piezīmes. Citi fotogrāfi, aicina feisbukā, prasa kontaktus. Cenšos neuzņemt personīgi. Citreiz jautā, vai man ir astoņpadsmit. Laikam domā, ka esmu tik jauna un man var kāpt uz galvas. Es spēju pārliecināt, ka pasažieri respektēju, bet gaidu cieņu arī no viņa.

Vai bijuši jautri, neparasti gadījumi?

Viens konkrēts nav. Lidojot tiek darītas drošības lietas, kā arī uzturēta jautrība nepiespiestā gaisotnē. Pasažieri jūt, kad esmu īpaši pozitīvi noskaņota. Man ir teikuši, ka tas bija labākais reiss, kādā lidots. Tad ir apziņa, ka esmu īstajā vietā.

Ir gadījušies kuriozi ar krievu valodu – tā ir obligāta prasība. Es šo valodu zinu, bet ne tik labi kā angļu. Reiz krieviski lasīju paziņojumus, pie viena vārda nojuku, pasažieri sāka skatīties, kas runā, un es apjuku vēl vairāk. Sāku smieties, lasīju vairākas reizes, kamēr nolasīju. Tad pasažieri aplaudēja. Jāprot pasmieties pašai par sevi un jāļauj arī citiem par mani pasmieties. Tās ir dzīvas situācijas, kas liek smieties visiem.

Es lidoju trīs gadus, un katru dienu varētu atrast ko īpašu. Bieži lido slavenības – latviešu un ārzemju mūziķi, sportisti, politiķi.

Vai neuztraucies divkārt, ja ieraugi, piemēram, Porziņģi vai Valsts prezidentu?

Šķita, ka tā būs. Bet viņi ir parasti, vienkārši cilvēki. Varam atrast kopīgas tēmas un jokus, kas lidojumu padara patīkamu abām pusēm.

Ko dari, ja kādam lidot ļoti bail?

Pajautāju par izjūtām, iesaistu vienkāršā sarunā, lai novirzītu domas. Uztaisu piparmētru tēju, jo tai piemīt nomierinoša iedarbība. Stāstu, kas notiek tagad, kas notiks tālāk, izstāstu arī savu pieredzi. Nevaru dienas laikā cilvēku no bailēm izārstēt, bet varu tās samazināt.

Ja kaut kas notiek, galvenais ir paziņot pasažieriem. Ir kādreiz aktivizējies dūmu detektors labierīcībās, un signalizācija skan pa visu salonu. Man jāpārbauda, vai nekā nedeg. Pasažieri mēdz būt arī vienaldzīgi – turpina stāvēt rindā uz labierīcībām un jūtas aizskarti, ka nevar tikt iekšā. Nevienam nepajautā, kas notiek. Domā: „Ar mani jau nekā nevar notikt.” Citi nesaprot noteikumu nopietnību. Cilvēks saka: „Es samaksāšu sodu ar uzviju, tikai ļaujiet tualetē uzpīpēt.”

Kādas stjuartei galvenās prasības?

Noteikti valodas – tās jāapgūst jau vidusskolā. Jābūt vidusskolas izglītībai un vismaz 18 gadiem. Vajadzīga vēlme strādāt ar

INTERESANTI

- AirBaltic atvērto durvju dienas ir katru ceturtdienu Mārupes novadā, Tehnikas ielā 3.
- Ar lidmašīnu pirmie gaisā pacēlās brāļi Raiči 1903. gadā, nolidojot vien 12 sekundes.
- Pasaulē katru dienu notiek ap 200 000 lidojumu. Trešdaļa pasaules lidostu atrodas ASV.
- Lidošana tiek uzskatīta par drošāko pārvietošanās veidu.
- Aviofobija jeb bailes lidot piemīt piektdaļai planētas iedzīvotāju.

Patrīcija kā AirBaltic stjuarte izstādē Skola 2019.

cilvēkiem un apņēmība izdarīt līdz galam. Noteikts auguma garums, lai var aiztaisīt plauktus. Nedrīkst būt mati spilgtās krāsās, redzami pīrsingi un tetovējumi. Jāprot pel-dēt. Strādāt drīkst tik ilgi, kamēr pie aviācijas ekspertiem var iziet medicīniskās pārbaudes.

Kā bieža atrašanās gaisā ietekmē veselību?

Vairāk nogurstu – varu aizmigt, pat kājās stāvēt. Regulāra gaisa spiediena maiņa liek asinsvadiem sašaurināties, tad atkal paplašināties, un tas var radīt asinszplūdumus kājās. Ir sausa āda, ķermeņa ātrāk izžūst, un daudz jādzēris ūdens. Augstapapēžu kurpes bieži valkāt nav veselīgi. Pasliktinās atmiņa, koncentrēšanās spējas. Vajadzīga stiprāka imunitāte – kā jau sabiedriskajā transportā, ir netīrība, cilvēki pārnēsā baciļus.

Ko tuvinieki saka par tavu darbu?

Sākumā apkārtējie bija izbrīnīti, bet tagad ģimene mani atbalsta: prasa par lidojumiem, gaida mājās.

Uz kurieni tu gribētu aizlidot kā tūriste?

Uz ASV, Taizemi. Darbā esmu ieguvusi daudz kontaktu, un gandrīz katrā valstī dzīvo kāds, pie kura gribētos aizbraukt.

Cik daudz laika atliek sev?

Maz. Grūti sarunāt tikšanos, vizītes pie ārsta. Cenšos aiziet uz sporta zāli, lai justos labi. Meklēju iespējas praktizēties fizioterapijā. Vasarā brīva laika ir vairāk, jo eksāmeni nolikti. Varu aizbraukt uz jūru. Kolēģi – tā ir otra ģimene. Divu brīvdienu laikā kopā aizlidojam uz Vāciju vai citu valsti, ejam uz koncertiem.

Vai izdodas atbraukt uz Kuldīgu?

Atvaļinājuma laikā un vasarā. Pēdējoreiz biju martā, tagad jau jūlijs. Toties manējie biežāk brauc uz Rīgu.

Aija Puzarele
Patrīcijas Oltes arhīva foto

SARUNA AR JUBILĀRI

„Vajag tikai rakt”

„Šis ir brīdis, kad pārdomāju, kādi ir paveiktie un turpmākie darbi. Citi to dara gada beigās, bet es – dzimšanas dienā,” saka Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma projektu darba vadītāja Lāse Juska, kurai šodien aprit 64 gadi.

NO KOKNESĒS UZ KAZDANGU

Lāse nāk no Kokneses: „Esmu mācījies Iļmāra Gaiša Kokneses vidusskolā, kas tajā laikā bija viena no progresīvākajām Latvijā. Bija gan vieglatētikas, gan mākslas un estētikas novirziens. Pēc tam Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā studēju Lauksaimniecības mehanizācijas fakultātē – tagad tā ir Tehniskā fakultāte. Man patika tehniskas lietas, jo tās patika arī tēvam. Viņš daudz prata izdarīt savām rokām.

Pēc augstskolas sāku Kazdangas tehnikumā strādāt par skolotāju – pasniedzēju lauku darbu tehnoloģiju un rasēšanu. Tur nostrādāju 29 gadus. Kad beidzās darba periods Kazdangā, skatījos, kur atrast kaut ko sev piemērotu. Atceros kuriozu. Kolēģe aizveda mani uz Kuldīgas profesionālo vidusskolu apskatīt, vai tur priekš mums ir kāds darbiņš. Man atradās, bet kolēģei tobrīd nebija, ko piedāvāt. Direktore man piedāvāja vadīt projektus, jo Kazdangā bija piedalījusies to izvērtēšanā.”

Lāsei vienmēr patikuši rokdarbi. Nesen viņa atklājusi jaunu tehniku, kā vecām lietām dot otru dzīvi.

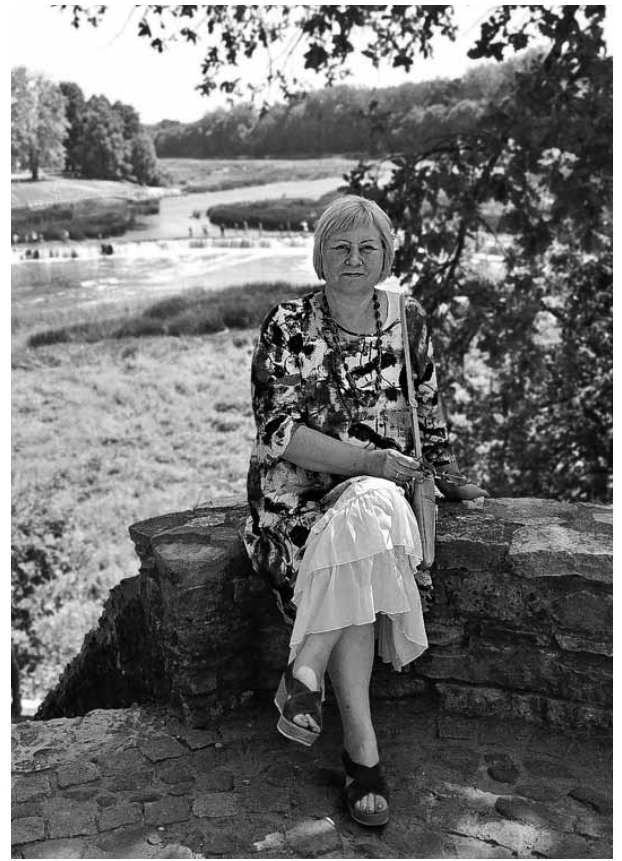
LAI IR INTERESANTI

„Strādāt Kuldīgas tehnikumā ir interesanti, jo ir dažādi uzdevumi. Man pašai patīk attīstīt visādas lietas. Piemēram, ar Zviedrijas un Lietuvas skolām mums bija apmaiņas projekts par SPA mācību programmas izveidošanu. Skolotāji brauca apskatīt, kā strādā citi. Tā bija vērtīga pieredze, un sadarbību turpinām. Tas ir mans darbs – lai mūsu jauniešiem un skolotājiem visu laiku būtu jauna pieredze. Pašlaik notiek trīs projekti, kurā piedalās skolotāji. Viens ir par to, kā lietot modernās tehnoloģijas. Ir projekts, kā jauniešos attīstīt līderības un uzņēmējdarbības prasmes.”

SEVI BAGĀTINĀT

L.Juskai prieku sagādājot daudz kas: „Piemēram, dalība mākslas studijā M22 pie Ievas Lindkvistas. Gleznošanu apgūtu trīs gadus. Tā ir atslodze reizi divās nedēļās, kad varu komunicēt pavisam ar cita loka cilvēkiem. Pati varu kaut ko radīt uz papīra. Tā ir sevis bagātināšana. Vēl nodarbojos ar dekupāžu un floristiku. Pēdējā pusgadā esmu atklājusi vēl vienu rokdarbu tehniku. Izmantoju dažādas lietas, kas mājās sakrājušās, un izveidoju no tām mākslas darbu. Top kaut kas no nekā. Iedvesmu smeļos internetā, skatos video un tad mēģinu pati. Tas ir aizraujoši.”

Gaviļņiece Lāse Juska priecājas par dzimšanas dienu vasarā.

Vēl viena aizraušānās ir ceļojumi: „Gan darba darīšanās, gan savam priekam. Viens no pēdējiem bija uz Čehiju: apskatījām Prāgu, padzīvojām Karlovivaros. Ir būts daudzās vietās. Vienu Jauno gadu sagaidīju Polijā, un tik ļautrs tas nekad nav bijis. Pirms tam to esmu sagaidījusi Čehijā, Vācijā, Igaunijā. Tas ir brīdis, kad varu izrauties un atpūsties.

SAPNIS PAR AMERIKU

„Dzimšanas dienu parasti nosvinu ar tuvākajām draudzenēm. Man patīk, ka tā ir vasarā. Horoskopa raksturojumā dažas īpašības man atbilst, bet ne visas. Mans sapnis būtu brauciens uz Ameriku, jo gribu apskatīt Lielo kanjonu. Bet dzīves moto ir vienkāršs – vajag tikai rakt. Ja neraksi, neko neiegūsi,” saka gaviļņiece.

Lāsma Reimane
Lāses Juskas arhīva foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 24. līdz 31. jūlijam piedzimušas trīs meitenītes un pieci puikas. Bērniem doti šādi vārdi: Estere, Gabriela, Evelīna, Lūkass, Tomass, Roberts, Toms Olivers un Adrians.

DĀRZĀ

Arīja Rudlapa, agronome

Darbi no 2. līdz 9. augustam

Lejupejošais Mēness jeb stādāmais laiks – no 1. līdz 11. augustam un no 27. līdz 31. augustam. Augšupejošais Mēness – no 12. līdz 26. augustam.

2. augusts. Sēšanai, stādīšanai un ražas vākšanai un pārstrādei nelabvēlīga diena. Ravē un applauj nezāles. Kārto noliktavas un inventāru.

3. augusts. Augļu diena. Novāc ogas, augļus, augļu dārzeņus, rapsi, graudaugus un pākšaugus. Ražu gatavo uzglabāšanai. Stāda zemenes un avenas. Aco augļu kokus. Vasaras aveņu stādījumos izvāc noražojušos dzinumus. Upenēm īsina dzinumus.

4.–6. augusts. Sakņu dienas. Sēj zālājus. Pastāvīgā vietā stāda augus no konteineriem. Ogulājus pavairo ar spraudņiem. Sēj rudens redīsus. Apstrādā zemi.

7., 8. augusts. Ziedu dienas, kurās daļa un pārstāda īrisus, peonijas un citas vasaras sākumā ziedošās ziemcietes, kā arī krāšņmaugus no konteineriem. Mēneša beigās sēj atraitnītes, pārstāda lilijas. Vāc puķu sēklas, ārstniecības augus un materiālus floristikai.

9., 10. augusts. Lapu dienas. Laista augus. Sēj zālājus un zaļmēslojuma augus, segtajās platībās – garšaugus un rudens salātus. Pļauj zālienu. Apgriež dekoratīvos, mūžzaļos krūmus.

GARĪGĀ VESELĪBA

Lai atpazītu depresiju, jādodas pie ārsta

Inga Zārde, psihiatre un psihoterapeite

Jau kādas pāris nedēļas viss krīt uz nerviem, nepatīk iet uz darbu, kaitina kolēģi, arī skaļums. Grūti darbu novest līdz galam. Arī mājās mēdzu būt asa pret tuviniekiem, bet agrāk tāda nebija. Brīvdienās nekur nevēlos doties – gribas mieru un klusumu. Vai tās ir depresijas pazīmes?

Lai arī pastiprināta aizkaitināmība un vēlēšanās norobežoties no citiem var būt depresijas simptomi, tikai no šīs informācijas vien grūti saprast, vai jums tā ir. Ja šķiet, ka emocionālajā pašsajūtā pēdējā laikā kaut kas mainījies un būtiski traucē ikdienā darboties, priecāties, justies pārsvarā apmierināti, es ieteiktu noteikti vērsties pie ārsta, lai noskaidrotu, kas īsti notiek.

Var sākt ar vizīti pie ģimenes ārsta. Parasti arī tas ir kvalificēts atpazīt nekomplīcētu depresiju un izlemt,

vai nepieciešami medikamenti vai cita ārstēšanas metode, piemēram, psihoterapijas konsultācijas. Pavisam droši būtu doties pie psihiatra, kurš ar šādiem traucējumiem strādā daudz un spēs pazīt arī maskētu vai komplīcētu depresiju.

Vispārīgi runājot, depresijas diagnozi var noteikt tad, ja ilgāk par divām nedēļām lielākoties ir slikts noskaņojums, interešu un prieka trūkums, nespēks, grūtības koncentrēties, miega traucējumi, negatīvas

vai pesimistiskas domas par sevi un dzīvi, apetītes izmaiņas (slikta apetīte vai pārlika ēšana).

Pavisam noteikti pie psihiatra jādodas tad, ja parādījušās domas, ka dzīvot nav vērts, ja ir vēlēšanās nomirt vai pat reāls pašnāvības nolūks un plāns. Tādā gadījumā palīdzība vajadzīga steidzami, un terapijas rezultātā smagais depresijas simptoms parasti mitējas. Jo ātrāk terapija tiek sākta, jo vieglāk un ātrāk simptomus var mazināt.

VIRTUVĒ

Veselīgi dzērieni

Karstā laikā vai vienkārši vasarā kārojas kaut kas veldzējošs. Lūk, dažas idejas!

AR BAZILIKA GARŠU

Sastāvdaļas: trīs gurķa mizas, trīs bazilika lapas, 10 ml citrona sulas, 130 ml gāzēta, dabīga minerālūdens, ledus.

Kā pagatavot. Nomizo trīs lielas gurķa šķēles, ieliek glāzē un pievieno trīs bazilika lapas. Ar karoti visu nedaudz piespiež, lai no mizas izdalās gurķa sula un no bazilika – aromāts. Pievieno ledu, ielej ūdeni un sulu, kārtīgi apmaisa.

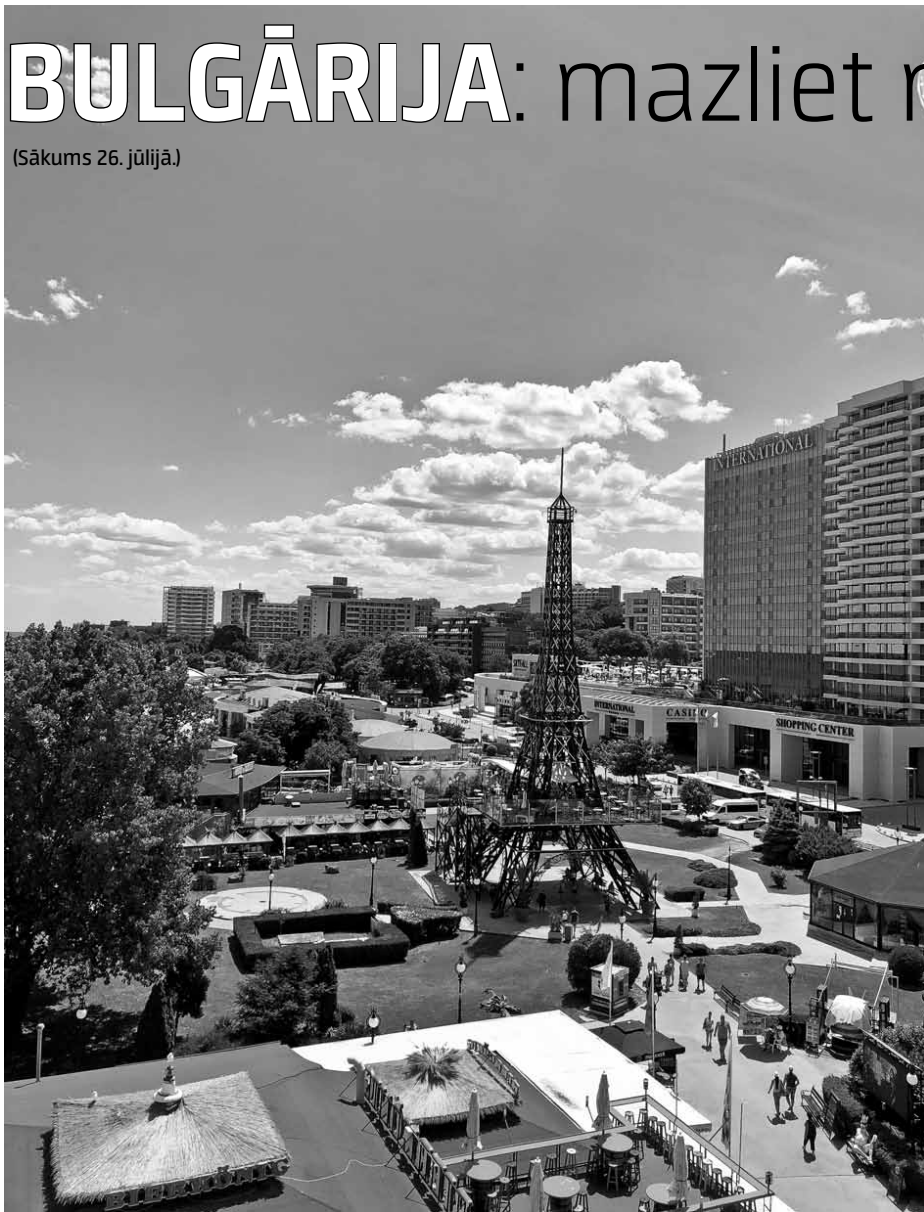
AR APELSĪNA GARŠU

Sastāvdaļas: 20 ml biešu sulas, 60 ml apelsīnu sulas, gāzēts dzēriens ar dabīgu citronu aromātu, ledus.

Kā pagatavot. Abas sulas lej glāzē, pievieno ledu un gāzēto dzērienu, kuram ir citronu aromāts, visu samaisa.

BULGĀRIJA: mazliet nobružāta, bet skaista

(Sākums 26. jūlijā.)

Viens no iecienītākajiem kūrortiem Bulgārijā – Zelta smiltis.

Pagājušā gada oktobrī draudzene Monta, kura strādā ceļojumu aģentūrā NAOS, piedāvāja doties uz Bulgāriju. Par septiņām naktnīcām viesnīcā, lidojumu un transfēru no lidostas un atpakaļ samaksāju 348 eiro. Pirmā iemaksa (69 eiro) rudenī, pārējā summa – mēnesi pirms ceļojuma. 12 cilvēku kompānijas piedzīvojums sākās 28. jūnijā. Kas Bulgārijā piedzīvots, un ko ņemt vērā, tur ciemojoties?

AR JAHTU UZ PRIVĀTO PLUDMALI

Ceturtajā dienā izbraucām ar jahtu. Mums paveicās, jo kā 12 cilvēku grupa tikām paši pie savējās. Tā bija viena no gides piedāvātajām ekskursijām. Nedaudz vairāk par stundu pavadījām ceļā uz privāto pludmali, kur peldējāmies, snorkelējām, sauļojāmies. Laiks karsts – ap plus 30 grādiem, tāpēc trīs stundas bija gana, lai iegūtu iedegumu un uzturēties saulē vairs negribētu. Tāpēc, ja izvēlaties šādu braucienu vasarā, līdzīti noteikti jāņem cepure un pretapdeguma krēms. Brauciens ar jahtu mums patika visvairāk. Šāda ekskursija katram izmaksāja 45 eiro. Var šķist dārgi, bet bija tā vērts, turklāt tikām paši pie savas jahtas, jo parasti jābrauc kopā ar citiem tūristiem.

Jāsaka gan – pludmales nav diez cik tīras: smiltīs var atrast neskaitāmus izsmēķus un pudeļu korķus, jo visās, kurās bijām, atpūtnieki smēķēja un dzēra alu. Tur alkohola lietošana vai smēķēšana sabiedriskā vietā netiek ierobežota. Nesavākti atkritumi mētājās arī citviet.

AIZRAUJOŠS CEĻŠ UZ VARNU UN ATPĀKAĻ

Piektās dienas pēcpusdienā es un divas draudzenes devāmies uz Varnu. Gaidījām autobusu, bet pienāca taksometra šoferis, kurš sacīja, ka līdz pilsētas centram aizvedīs par piecām levām. Mēs atbildējām, ka ar autobusu būs trīs. Viņš pienāca atkal un teica, ka aizvedīs par četrām. Saskatījāmies un piekritām. Septiņvietīgā taksometrā iekāpām mēs trīs un vēl viena meitene, kura gaidīja pieturā. Pie nākamās pieturas taksists apstājās un sauca: „Varna!” Iekāpa kāds bulgārs, un mašīna bija pilna. Laukā vēl aizvien ap +30, kondicioniera

nebija. Bet priecājāmies, ka līdz centram ātri tikām – autobusā noteikti būtu bijis mokošāk.

Apskatījām Varnas centru. Pilsēta diezgan nobružāta – daudz senu, pamestu ēku, kas aizaugušas vai no kurām karājas veci elektrības vadi. Neiztikt arī bez milzīgajām padomju laika daudzdzīvokļu mājām. Tuvojoties vakaram, devāmies uz molu sagaidīt saulrietu. Tas bija ļoti skaists! Saule tur noriet agrāk – pēc deviņiem jau iestājas pilnīga tumsa. Lēnā solī devāmies uz autobusa pieturu, pa ceļam apskatot muzikālo strūklaku dažādās krāsās. Iestājoties tumsai, uz ielām parādījās klaiņojoši suņi, kas pa dienu slēpušies no svelmes.

Autobusā biļetes pārdeva konduktore. Sajūta tāda, ka bijām nokļuvuši nesenā pagātnē. Tuvojoties kūrortam, ieraudzījām reklāmu, izlēcām laukā, bet sapratām, ka neesam pareizajā pieturā. Izrādās, apmēram divus kilometrus par agru. Tālāk ceļš veda pa tumsu gar šosejas malu, kur nav laternu. Ieslēdzām telefonos lukturīšus. Arī apdzīvotās vietās laternu tikpat kā nebija. Gājām gar autobusu pieturām pilnīgā tumsā un tikai nojautām, ka tur sēž cilvēki un gaida transportu.

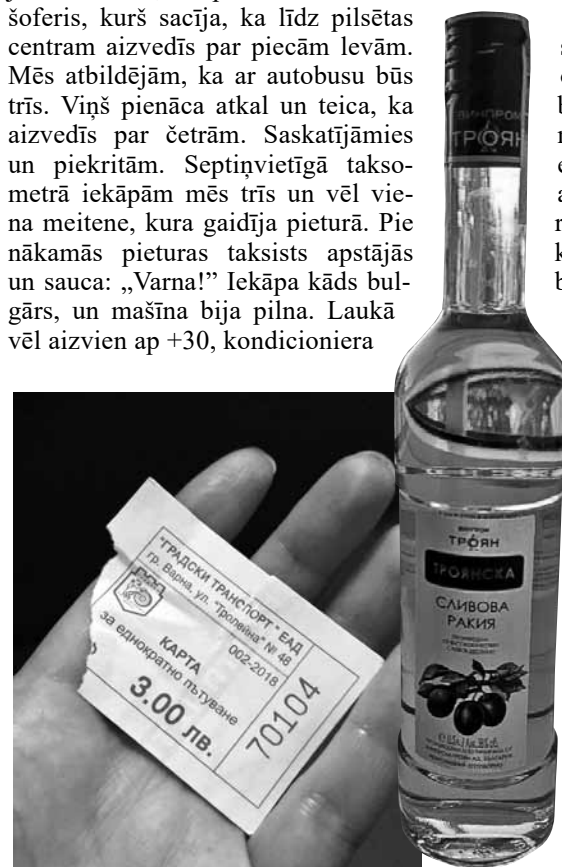
BULGĀRU VAKARS

Sestajā dienā tikai peldējām un sauļojāmies, bet septiņos vakarā otrs aģentūras piedāvājums bija bulgāru vakars. Mūs aizveda uz mežu, kur atradās neliela brīvdabas estrāde. Ejot iekšā, visi tika cienāti ar maizi un tradicionālo dzērienu – rakiju. Veikalā nopērkamajam alkohola saturs ir aptuveni 40 grādu, bet mājās brūvētajam mēdz būt pat 80. Tā pagatavošanai tiek izmantotas plūmes, vīnogas, aprikozes, persiki, āboli, bumbieri, vīģes. Dažkārt šo dzērienu iztur ozolkoka mucās. Neizpalika arī bulgāru ēdieni, kurus varēja ēst uz nebēdu. Piemēram, ēdām šopu salātus, kuros ir tomāti, gurķi, sīpoli, pipari, balts, sāļts aitas siers un pētersīļi. Noslēgumā mūs cienāja ar saldo ēdienu, bet tam vairs nebija vietas. Tas bija jauks vakars: skatījāmies bulgāru dejas, klausījāmies vietējo un ārzemju mūziku, izdejojāmies. Ja esat Bulgārijā, es ieteiktu apmeklēt kādu no tradicionālajiem pasākumiem.

← Bulgāru vakarā brīvdabas estrādē uzstājās deju kolektīvs un dziedātāji, bija uguns šovs un pastaiga pa karstām ogļēm.

Viena no labākajām ekskursijām mūsu ceļojumā bija brauciens ar jahtu uz privāto pludmali. ▼

Autobusa biļete. Tur tās vēl aizvien izsniedz konduktore.

Bulgāru tradicionālais dzēriens – rakija.

PĀRDOD**SVARUS** līdz 900 kg. Tālr. 29828177.**KVIEŠUS**, graudus. Tālr. 29560864.Svētdien, 4. augustā, tirgos **JAUN-PUTNUS**. Iepirks nolietotus akumulātorus. Skrundā 9.00, Raņķos 9.15, Snēpelē 9.30, Kuldīgā 9.50, Padūrē 10.10, Ēdolē 13.50, Alsungā 14.00, Gudeniekos 14.20, Basos 14.30, Vilgālē 14.50, Turlavā 15.00, Sermītē 15.20. Tālr. 25508665.Trešdien, 7. augustā, z/s *Mazputnēni* pārdos dažādu krāsu un šķirņu **JAUN-PUTNUS**. Vārmē 8.40, Kuldīgā 9.10, Īvandē 9.40, Ēdolē 10.00, Alsungā 10.30, Vilgālē 11.05, Snēpelē 11.25, Laidos 11.55, Skrundā 12.20, Tālr. 29219051.SIA *Vēvers* pārdod kurināmās priedes skaidu **BRIKETES** ar piegādi. Cena 135 eiro. Tālr. 26651831.Skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.**MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.**MALKU** – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.Skaldītu lapkoku **MALKU**: 6 berkubi – 180 EUR, 10 berkubi – 250 EUR. Tālr. 29562735.Meža **MALKU**. Tālr. 29883311.Skaldītu **MALKU**. Tālr. 22377474.Bērza **MALKU** maisos. Tālr. 22377474.Skaldītu lapkoku un skujkoku **MALKU** ar piegādi 3–5 m³. Tālr. 29974786.**GRANTI, SMILTI**. Tālr. 27101850.Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.**PĒRK****AUTOMAŠĪNAS**. Tālr. 29165063.**TRAKTORUS, PIEKABES**, inventāru, vieglās **AUTOMAŠĪNAS**. Tālr. 26104984.Vecus **MOTOCIKLUS**, mopēdus, motorollerus un to rezerves daļas. Tālr. 20334005.Nopirkšu **MOTOCIKLU Jawa** vai **IŽ 49**, kā arī rezerves daļas. Tālr. 27802708.**MEŽUS**, cirsma, malku. Tālr. 26544462.Baltkāšņu **CIRSMAS**. Tālr. 27811870.Kautuve SIA *Lāses AM Kurzemē*, Vidzemē un Zemgalē pērk kautsvārā piena un gaļas šķirnes **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **TEĻUS** par tirgus cenām. Ir piemaksas gaļas liellopiem. Labas cenas jaunlopiem. Visiem piemaksas par daudzumu, sākot no 5 gab. Iepērkam cūkas dzīvsvārā. Samaksa 7 dienu laikā. Transports bez maksas. Tālr. 29353243.Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Kurzemes Gaļsaime* – **BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 29427543, 26569362.

GAILENES, MELLEŅES: Kuldīgā, Planīcas ielā 7a, tālr. 24949355; Skrundā, Liepājas ielā 4, tālr. 24845242; transports pie klienta, tālr. 26284210.Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.**DAŽĀDI****PĀRVADĀ** mēbeles, izvedam nolietotās mēbeles. Tālr. 22377474.Meklēju izstādes/izpētes vajadzībām apgleznotu seno pūra lādi vai apgleznotu skapi. **IEGĀDĀŠOS** priekšmetus to tālākai saglabāšanai. Svarīgi, lai tie nav mūsdienās laboti vai īpaši tīrti. Meklēju arī cilvēkus, kuri varētu pastāstīt par tradīcijām, kas bija saistītas ar pūra lādēm/skapjiem, kā arī amatniekiem, kuri šos priekšmetus izgatavoja. Tālr. 26669452, Kaspars.Latvijā ražoti **SPILVENI** un **SEGAS** no lina auduma ar aitas vilnas pildījumu pašiem mazākajiem bērniem, pusaudžiem un pieaugušajiem. Dažāda izmēra spilvenus un segas ir iespējams iegādāties veikalā *Zelta Apelsīns* Liepājas ielā 6, Kuldīgā, vai interneta veikalā: www.latvaslini.lv.Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.Nomainīšu veco **JUMTA SEGUMU**, arī notekas un vējkastes. Tālr. 25207741.Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.Tīra **AKAS**. Tālr. 26018109.**LĪDZJŪTĪBAS***Lai sapnis balts viņas dvēselī aijā
Un klusais miers ar saviem spārnīem
sedz...*

/Ā.Elksne./

Izsakām līdzjūtību Gunitai Strodei, māmiņu SILVIJU EDELMANI mūžībā pavadot.

Kolēģi Kuldīgas novada bibliotēkās

*Nu mūzs ir noslēdzies.**Stāv liepa pagalmā un skatās,
Kā aiziet māmuliņa**Caur vārtiem savās mūža takās.*

/J.Rūsiņš./

Izsakām dziļu līdzjūtību Gunitai, no māmiņas atvadoties.

SDK *Virši* dejotāji*Ar mūžiem tāpat kā ar svecēm –
Deg, kamēr nenopūš vējš.*

/V.Kokle-Līviņa./

Skumju brīdī esam kopā ar Gunitu Strodi, no māmiņas atvadoties.

Skrundas dāmu klubīņš

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,**Un siltums, ko izstaro sirds,**Tas nezūd. Tas paliek un mirdz.*

/V.Egle./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību pieredzīgajiem, izvadot SILVIJU EDELMANI baltajā mūžības ceļā.

Zenta Tīma, Mirdza, Līvija, Hartmaņi un Gelži

*Lai sapnis balts viņas dvēselī aijā,
Un klusais miers ar saviem spārnīem
sedz.*

/Ā.Elksne./

Izsakām dziļu līdzjūtību Gunitai Strodei, no māmiņas atvadoties.

Skrundas novada bibliotēku kolēģes

*Paliec, māt, smaidā, paliec glāstā,
Paliec jaukajā bērniņas stāstā.*

/O.Lisovska./

Izsakām dziļu līdzjūtību Vijai, māmiņu aizsaulē pavadot.

Terapijas nodaļas kolektīvs

*Vēl siltums paliks, paliks vēl aiz tevis,
Un atmiņas kā maza saule degs.*

/P.Priede./

Izsakām līdzjūtību Velgai ar ģimeni, JURI zaudējot.

Āboltu ģimene

VAJADZĪGINepieciešams nostiprinājuma izpildītājs jumta alumīnija **KĀPNĒM**. Samaksa 20 eiro. Tālr. 63320728 (Rita Pabērza).SIA *Altus Timber* (40203091998) meklē **ZĀĢERUS** un **PALĪGUS**. Ar visu nepieciešamo darbam nodrošinām. Braucam pakal un no darba arī atvedam, nepieciešamības gadījumā nodrošinām ar dzīvesvietu. Korekta samaksa par padarīto darbu katru otro nedēļu. Samaksa zāģeriem no 4 līdz 6 eiro par kubu, palīgjiem no 3 līdz 5 eiro par bāku. Tālr. 29780829.**VĒLAS ĪRĒT****TELPAS** no 60 līdz 300 m² platībā privātmājās vajadzībām nelielas tehnikas novietošanai, apkopei. Līdz 10 km no Kuldīgas. Var būt remontējamas. Tālr. 26979906.**MEKLĒ DARBU****SARGA-DEŽURANTA** darbu. Tālr. 28700683.**LASĪTĀJS JAUTĀ****Ja ķirbju lapas dzeltē un brūnē***Kurzemnieka lasītāja vaicā, kā rīkoties, ja ķirbju lapas kļūstas dzeltenīgas, brūnganas gluži kā rudenī, bet ir aizmetušies mazie ķirbiši.*

Valsts augu aizsardzības dienesta vecākā inspektore Māra Bērziņa domā, ka šajā gadījumā laikam neko nevar darīt. Ķirbjaugiem esot divas izplatītas slimības, un, visticamāk, tā esot kāda no tām: lapu sīkplankumainība vai neīstā miltrasa. Tieši neīstā miltrasa lapas ļoti ātri nokaltējot – tās kļūstot brūnas, sausas, trauslas un ejot bojā. Lielajiem audzētājiem kādus pretlīdzekļus varētu piemeklēt, bet ne mazdārziņam. Iespējams, esot kādi tautas līdzekļi, bet, ja augs jau brūns, neko vairs nevarot mainīt.

Antra Grīnberga

AUGUSTA ERUDĪTS**Kurā disciplinā un ar kādu rezultātu Uģis Jocis kļuvis par Latvijas čempionu?**Atbildi meklējiet *Kurzemnieka* iepriekšējās numuros!Atbildes līdz 5. augusta 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.**Atbilde:** par alkohola pārdošanu nepilngadīgajiem paredzēts no 280 līdz 350 eiro sods pārdevējam un no 700 līdz 1400 eiro – juridiskām personām.**Pareizi atbildējuši:** Velta Višņevska, Agita Luka, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Daina Gerente, Paula Tīruma, Vita Jurenovska, Indra Ābelīte, Mārcis Arājs, Valdis Dadzis.

– 25%
METĀLA JUMTIEM

Jauns jumta segumu veikals Ventspilī

Lāčplēša iela 20,
Ventspils
Tālr.: 26 447 855

Īpašais piedāvājums spēkā līdz 31.augustam

RUUKKI EXPRESS

Esī mūsdienīgs!

www.307.lv

Sludinājumus laikrakstā *Kurzemnieks* iesniedz ērti no sava datora

307.lv

PĀRDODAM:

- Skaldītu lapu koku **MALKU** ar piegādi;
- Dažādu izmēru **ZĀGMATERĪĻUS** būvniecībai.

Tālrunis 26149137.

PĒRKAM*** Augošu koku cirsma un sortimentus pie ceļa;***** Papīrmalku ostās: (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)****Meža īpašniekiem:**

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsma iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lvJaunumi arī portālā www.kurzemnieks.lv!

SEN

Par ziemeļa pola atrašanu

Tikko izplatījās ziņa, ka Kuks atradis ziemeļa polu un iebrācis Dānijā, kad pasauli pārsteidza jauna telegramma, vēstīdama, ka ziemeļa polu atradis arī kāds cits amerikānietis Roberts Pirijs, kurš savu ceļojumu uzsāka 1908. gada jūlijā, izbraukdam no Ņujorkas. Līdz pēdējam laikam par Pirijs nezināja, tāpat par Kuku, kuru jau sen turēja par pazudušu. 6. septembrī 1909. g. telegrafs iznēsāja ziņu, ka Pirijs šī gada 6. aprīlī atradis ziemeļa polu. Pirijs piekritēji tagad pūlas pierādīt, ka Kuks samelojies un ziemeļa polu nav sasniedzis. Savienoto valstu jūrlietu ministrijas ģeodēziskā nodaļa uzņēmusies uz šķīrēju tiesas tiesībām izšķirt jautājumu, kam pieder pola atklāšanas pirmtiesības.

Kuldīgas Vēstnesis pirms 110 gadiem

JOKI

Jaunbagātņieks baznīcā:

– Mācītāj, kā tu domā – ja es tagad ziedošu baznīcai miljons dolāru, vai Dievs piedos visus manus grēkus?

– Es tev nevaru neko simtprocentīgi garantēt, mans dēls, bet man liekas, ka šī ir tā reize, kad būtu vērts riskēt.

.....

Nekad nedari to, ko nevar ātri paskaidrot ātrās palīdzības ārstiem...

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 2. AUGUSTĀ

Dienas garums – 16 st. 11 min.
Saulē lec 5.24, riet 21.35.

Naktī +13°...+14°

Z A
R D
2-3 m/s

Dienā +17°...+19°

Z A
R D
2-4 m/s

RĪT, 3. AUGUSTĀ

Dienas garums – 16 st. 6 min.
Saulē lec 5.26, riet 21.32.

Naktī +12°...+13°

Z A
R D
2-3 m/s

Dienā +18°...+19°

Z A
R D
3-5 m/s

PARĪT, 4. AUGUSTĀ

Dienas garums – 16 st. 2 min.
Saulē lec 5.28, riet 21.30.

Naktī +11°...+12°

Z A
R D
2-4 m/s

Dienā +15°...+18°

Z A
R D
2-4 m/s

VIETĒJAIS MEŽIZSTRĀDES UZŅĒMUMS

PĒRK

MEŽA ĪPAŠUMUS, CIRSMAS, AUGOŠUS KOKUS

283 688 38 261 299 19

info@lmu.lv www.lmu.lv

PLUDMALES VOLEJBOLS

Vietas noskaidro jaunākie

Jaunās U11 grupas pludmales volejbolistes pēc apbalvošanas Kuldīgas novada čempionātā.

Kuldīgas novada pludmales volejbola atklātajā čempionātā U11 grupā uzvaras lauri tika mājiniēcēm un viesiem no Liepājas.

Meitenēm 1. vietā Marta Pavlovska, Elīza Marisa Vītoļiņa, Meldra Astiča (Kuldīga), 2. vietā Kate Kļaviņa, Katrīna Ose, Anna Krecere (Tukums), 3. vietā Anna Bušmane, Nika Nikaze (Kuldīga).

Zēniem 1. vietā Aksels Marks Džeriņš, Martins Ķirsis, Kārlis Juriks (Liepāja), 2. vietā Pauls Bikavs, Emīls Bikavs, Miķis Tiļļa (Kuldīga/Saldus), 3. vietā Rinalds Goršanovs, Inguss Kukulītis, Emīls Tuomas (Kuldīga).

Inta Jansone

Viss par reklāmu Kurzemniekā!
Tālrunis 63324881.

MEKLĒJAM MĀJAS

Jaunuļu pieplūdums

Kuldīgas dzīvnieku patversmē *Mīlās ķepiņas* gan draiskojas, gan skumst 14 kaķēni, divus un trīs mēnešus veci. Tie tur nonākuši gan no pilsētas, gan laukiem. Vairumam mammas ir sterilizētas un palaistas atpakaļ dzīvesvietā, bet kāds kaķēns viens pats slēpies daudzdzīvokļu mājas kāpņutelpā.

Četri kaķu bērni maisiņā uzkarināti uz Obodņikova veterinārā servisa durvju roktura... Šis ir meitenītes.

Viens no abiem brālīšiem.

Šis kaķēns viens pats slēpies Kuldīgā daudzstāvu nama kāpņutelpā.

Mīļo ķepiņu īpašnieci Maritu Līdaku var sazināt pa tālr. **26336191**, kaķēnus aplūkot ceturtdienās 18.00.

Melnais brālītis ar balto šlipsisīti un trīskrāsainā māsiņa no Rumbas pagasta. Šajā metienā ir vēl arī pilnīgi melna māsiņa.

Plankumainais rudulītis un brālīs atrasti Upīškalnā. Abi ir bailīgi. Brālītim paveicies – tas aizrunāts uz Rīgu, bet šis vēl savus mīļos gaida.

Inguna Spuleniece, Lāsma Reimanes foto

Draugam dzimšanas diena? NEZINI, KO DĀVINĀT? Kurzemnieka abonementa DĀVANU KARTE!

To var iegādāties laikraksta redakcijā 1905. gada ielā 19, Kuldīgā. Vairāk pa tālr. 63324881.

